

bb. 85. /fehér Lajos...folyt./e

Jancsó Gyula, a felső-tiszavidéki vízügyi igazgatóság vezetőjé tájékoztatta a kormány elnökhelyettesét és az árvízvédelmi kormánybiztost a jelenlegi helyzetről.

Fehér Lajos a kormány nevében elismerését fejezte ki a párt, a tanácsi és a vízügyi szervezeteknek, a honvédségi alakulatoknak, a belügyi és karhatalmi szervezeteknek, a munkásőrségnek és a védekezésben, a mentési munkálatokban résztvevő lakosság-nak a hősiesség helytállásáért. /mti/

- v e g e -

22.25/e

- 62 -

M 22³⁰

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 350-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. május 19.

bb 1. ötszázzal több hely a budapesti diákothonokban

i hi/gg/ny la

1970. május 19.

Ötszázzal növeli a főváros a diákothoni helyek számát a negyedik ötéves tervidőszakban - közölték a városházán. az intézmények befogadó képességének gyorsütemű növelése azért szükséges, mert az elmúlt években jelentősen - mintegy 600-zal - csökkent a fővárosban a középiskolás diákothoni helyek száma. a szaktárcák ugyanis technikumaik egy részét felsőfoku oktatási intézménnyé fejlesztették, s természetesen az ezekhez tartozó ifjúsági otthonokban is a saját diákjaikat helyezték el. az intézményi helyek szaporítására annál inkább szükség van, mert a mostani tanévben is több mint ezer középiskolás diák lakik albérlésben, magánháznál, rokonoknál, vagy ismerősöknél, és mintegy ötezren naponta járnak be vidékről.

a következő években tovább növekszik a diákothoni elhelyezéssel kapcsolatos igény, egyrészt azért, mert a budapesten működő szakközépiskolák nemcsak a főváros, hanem a környező megyék részére is képeznek szakembereket, másrészt a következő esztendőben a mostani két és félezer helyett már négyezer elsőosztályos vidéki diákot vesznek fel a budapesti középiskolákba, a demográfiai hullám elvonulásával felszabaduló helyekre. elhelyezésük megkönnyítésére a minisztériumok is jelentős - összesen mintegy 600 fős - diákothonfejlesztési programot terveznek a következő évekre. /mti/

-1-

NA

bb 2. gyűjtik a kamillát

vid/kz/ny la

1970. május 19.

az alföld szikes legelőin - bács-kiskun, csongrád, békés, hajdu és szolnok megye határában - gyűjtik az orvosi székfűt, a kamillát. a ,, termés,, gyengébb az előző évinél. a belvizek sok helyütt kipusztították a gyógynövényt. a tiszántuli legelőkön már napok óta dolgoznak a gyűjtők, de ,, fészük,, a sziket a hajduságban és bács-kiskunban is. a virág nagyrészt az értékesítő és fogyasztási szövetkezetek telepeire szállítják, ahonnan a gyógynövényfelvásárló vállalat feldolgozó üzemébe kerül. a herbaria bajai telepén rövidesen megkezdik a szárítását, csomagolását. /mti/

-. -

bb 3. házban és ház nélkül - elindultak az első csigaszállítmányok

i ol/lk/ny ie la

1970. május 19.

jónak ígérkezik az ideai csiga-, ,termés,, a hűvös tavasz - néhány csapadékmentes napot kivéve - kedvezett az exportkilitásoknak. a gyűjtők szezonkezdett óta szorgalmasan dolgoznak. az április 23-án franciaországba utnak indított első vagon gyors egymás utánban követte a többi, e hét elején már a hatvanadik vagonnál tartanak. az eddig vasutra adott 570 tonnányi éti-csiga a franciákén kívül a svájciak és az nszk-beliek asztalára kerül. e nem jelentéktelen hasznát hajtó ,, exportcikkünk,, az ország legtöbb megyéjében honos, de a java ,, termést,, a dunántul, s ezen belül baranya megye szolgáltatja; az exportnak mintegy 20-25 százalékát adva. a csiga szállítmányok többsége szellős gyümölcs-vagonokban élve jut el a megrendelőkhöz. kivételt azok az állatkák képeznek, amelyek szekszárdon ,, félkésztermékké,, alakulnak át. itt külön üzem választja külön az állatot házából. a megtisztított, kifényesített csigaházakat papírszacskókban, az állatkákat pedig fagyasztott állapotban, hűtővagonban szállítják. a ,, félkész ételt,, azután a külföldi háziasszonyok izlésük szerint készíthetik el, s ,, házában,, tárolhatják. /mti/

-. -

-2-

NA

bb 4. trilláznak az ugartyukok

vid/kz/ny la

1970. május 19.

hazatértek a háborítatlan homokbuckák jellegzetes madárlakói, az ugartyukok. a magányt kedvelő madarak zömében a kiskunság vidéken költenek. tojásukat fészek- gödörbe rakják, s a kikelt ugar-csibék nyomban önállósítják magukat. a madarak jellegzetesége, hogy este élednek, ilyenkor hallatják érdekes trillázó hangukat. az esti szürkületben szerzik élelmüket is. az ugartyukok lötése idején ornitológusok keresik fel a vidéket, s nem egy esetben külföldi természetkedvelők is figyelik a szinte a föld színével azonosuló, hosszulábu madarakat. /mti/

-. -

bb 5. szurkálás féltékenységből - négyévi szabadságvesztés

i bc/tr/n la

1970. május 19.

ács józsef, 29 éves segédmunkás, budapesti lakos, féltékenykedett feleségére, s azt állította, hogy kapcsolatot tart egyik munkatársával. rendszeresen belekötött az asszonyba, s megfenyegette. a viszony annyira megromlott közöttük, hogy ács elköltözött a közös lakásból. az elköltözés után tovább leselkedett feleségére, s többször bántalmazta. egyik nap ittasan bement felesége munkahelyére, ott belekötött az asszony munkatársába és zsebkésével mellbeszurta. a támadót az ott lévő dolgozók elfogták és átadták a rendőrségnek.

a fővárosi bíróság ács józsefet emberölés kísérletéért négyévi szabadságvesztésre ítélte és kényszerelvonó kezelésre kötelezte. /mti/

-. -

-3-

NY

bb 6. új idegenforgalmi létesítmények Nógrád megyében

vid/ká kcs la

1970. május 19.

kétiemeletes, kétszáz személyes, központi fűtéses turisztaszálló építését kezdték meg Salgótarjánban, s az ország egyik népszerű kirándulóhelyén, eresztvényben, az étteremmel, eszpresszóval is ellátott idegenforgalmi létesítményre mintegy kilencmillió forintot költ a Nógrád megyei idegenforgalmi hivatal.

a megye egyéb létesítményekkel is készül az évről-évre növekvő turistaforgalomra. május végére átadják a Salgótarjáni camping negyven személyes téli-nyári moteljét. jó ütemben halad a Bánki tónak és környékének fejlesztése is. a tó kotrását ebben a hónapban befejezik, s az idén elkészülnek a strandkabinok is. a községi tanács tavaly kétszáznegyven üdülőteltet parcelláztatott, s ez kevésnek bizonyult. ezért folyamatosan újabb háromszáz teltet parcelláznak.

az idén tovább fejlesztik a Hollókői-falu-skanzent. beköthető megépült, a falu csatornázása folyamatban van. az országos műemléki felügyelőség kivitelezésében elkészült az orvosi rendelő, a napokban felépül a postahivatal, s rövidesen a községi népfürdő. valamennyi ház külsején gondosan megőrzik a palóc építkezési mód jellegzetességeit. eddig három palóc-házban rendeztek be turistaszállást. a szécsényi palóc háziipari szövetkezet bejelentette szándékát: telephelyet létesít Hollókőn, ahol az eredeti palóc környezetben készítik majd a táj jellegzetes háziipari termékeit./mti/

bb 7. átépítik az élmunkás téri piacot, új kenyérgyár épül Csepelen - vb-ülések a fővárosban

t gj/kcs zs la

1970. május 19.

az Angyalföldi élmunkás téri piacot naponta mintegy tízezer keresik fel, szombatoként pedig csaknem huszezen. a XIII. kerületi tanács végrehajtó bizottsága, amely kedden a piac helyzetével foglalkozott, megállapította, hogy a nagyforgalmu piac berendezése, felszereltsége elavult, korszerűtlen. megoldatlan az árusítóhelyek szellőztetése, a hűtőgépek felszerelését pedig a szűkös elektromos kapacitás akadályozza. a piacon nemcsak a göngyölegek, de az áruk tárolása is sok gondot okoz, mert nincsenek megfelelő raktárak.

/folyt.köv./
8.05/kcs

-4-

bb 7./átépítik...folyt./ kcs

bejelentették: az élmunkás téri piac korszerűsítésére, átépítésére a budapesti városépítési tervezőintézet tervet készít. az elképzelések szerint több ütemben korszerűsítik a piacot. először a Váci uti oldalon épülne meg alapincézett többemeletes, főútvonalra néző kirakatokkal beépített létesítmény; majd az építkezés a Bulcsu utcai oldalon folytatódna. a jelentés rámutat: a piac átépítésének költségeit a csarnok és piacigazgatóság saját erőből nem tudja fedezni, ezért szükség lesz a piacon árusító vállalatok, szövetkezetek és részben a magánkiskereskedők anyagi hozzájárulására is.

naponta mintegy 11 vagon kenyeret és csaknem 350 ezer süteményt készítenek a csepeli sütőipari üzemek, amelyek öt kerület mintegy 7-800 ezer lakójának kenyérellátásáról gondoskodnak - közölte a csepeli tanács végrehajtó bizottságának ülésén a XXI. kerületi sütőipari vállalat igazgatója, aki a kerület pékáruellátásáról tájékoztatta a tanács vezetőit. a kerület sütőüzemeiben gondot okoz, hogy a gépi berendezések, felszerelések elavultak. az üzemek kicsik, a raktárak zsúfoltak. a liszt előírt 14-17 napos tárolására például nincs hely, s nehezíti a helyzetet, hogy a lisztek minősége gyakran erősen kifogásolható. a fővárosi sütőipari vállalat legnagyobb beruházása a kerületben valósul meg: új, 4,5 vagonos gyár épül Csepelen. a kenyér-kombinát kivitelezési tervét szeptember 15-ig készítik el, s az építkezést előreláthatólag jövő év tavaszán kezdik meg. a kemencéket földgázzal fűtik majd./mti/

.-.

bb 8. Árpád-kori nádfedeles falu maradványai Nagybaracsánál

vid/ká kcs la

1970. május 19.

a Bajai Múzeum régészeti leletmentő ásatásokat folytattak Nagybaracska térségében. a község mellett, az új hidnál egy temető leleteit, a régi Dunaág partján pedig egy falucska maradványait mentették.

mindkét lelethely 11. századbéli, a temetőben kiásott 14 sírből egyelőre vaskés, két tekert bronz fülbevaló, ezüst gyűrű, egy kislány hantjából fél pénz, egy kisfiú sírjából pedig negyed pénzérme került elő. a kettétört pénz egyik felét az édesanya őrizhette meg emlékként, viszont a negyed pénz „miért, -jére nincs megfelelő magyarázat.

különlegességek jellemzik a 900 éves falut is. így például a templomot közvetlenül a régi Dunaág partjára építették, s azt nem veszi körül temető, mint más korabeli településeken. a kiásott, égett nádszálakból arra következtetnek a régészek, hogy az Árpád-kori falu házai, nádfedelesek voltak, s azok leégtek valamikor. a katasztrófa idejét nem tudják meghatározni. a templom mögött kemencét tártak fel. a mai bubosokhoz hasonlítható, kör alakú, mintegy 120 centiméter átmérőjű kemence alját zuzott kőtörmelékkel rakták ki és sárral letapasztották.

/folyt.köv./
8.15/kcs

-5-

bb 8./ árpád-kori....folyt./ kcs

a viszonylag szegényes leletek értékét növeli, hogy erről a vidékről okleveles anyagunk csak a 14. századtól kezdődően van./mti/

bb 9. óriás hálók alatt „vaditják”, a mesterségesen keltetett kistűcánokat

vid/ká kcs la

1970. május 19

benépesültek a mesterséges fácántelepek a körösök vidékén. az első keltetésből származó apróvadak a fácán „ovoda”, kerültek, ahol megkezdtek mesterséges „vadításukat”, erre a célra óriás hálók alatt röppályákat rendeztek be. a gépekkel és kotlósokkal keltetett, tápokkal etetett kistűcánok a gondos előnevelés után részben a körös vidék vadrezervátumába kerülnek, de tízezer számra jut belőlük más hazai vidékekre és külföldre is.

a körösök vidékén gazdag fácánszaporulatra számítanak az idén. a számítások szerint az erdészetekben és a vadásztársaságok területén összesen mintegy százezer fácánosibét keltetnek./mti/

bb 10. az országos vízügyi hivatal tájékoztatása kedden reggel az árvédelmi helyzetről

mm szb -cz

1970. május 19

a tisza árhulláma ma dombrád térségében kevéssel az eddigi maximum alatt tetőzik.

megvizsgálták a szamos menti elöntött területeken a vízlevezetés gyorsításának lehetőségét. a már működő szivattyútelepeken és a víz közvetlen visszavezetésén kívül rövidesen újabb megcsapoló helyeket létesítenek a kraszna töltésén és további szivattyúberendezéseket állítanak munkába.

a maros árhulláma hétfőn aradnál néhány centiméterrel az eddigi maximum alatt tetőzött. ennek megfelelően a tetőzés a magyar szakaszon sem haladja meg a korábbi legmagasabb vízállást. a maros mentén is erőteljes védekezés szükséges, mert az árhullám levonulása lassu és vizét a tisza is visszaduzzasztja. így a védőlétesítményeket rendkívül nagy terhelés fűrésztja./mti/

9.07/szb

-6-

bb 11. megkezdődtek a magyar-román építésügyi együttműködési tárgyalások

t sb/mm kcs -cz

1970. május 19.

az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban kedden délelőtt megkezdődtek a magyar-román építésügyi tárgyalások Magyarország építésügyi és városfejlesztési minisztériuma és Románia építőanyagipari minisztériuma, ipari építkezések minisztériuma és helyi gazdálkodási és igazgatási állami bizottsága között 1970-ben és az 1971-75. évi időszakban megvalósítandó közvetlen gazdasági és műszaki-tudományos együttműködésről. a tárgyalásokat magyar részről Bondor József építésügyi és városfejlesztési miniszter, román részről Traian Ionescu építőanyag-ipari miniszter vezeti. a megbeszéléseken részt vesz Dumitru Turcus, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete is.

a keddi délelőtti tárgyalásokon a küldöttségek kölcsönösen tájékoztatták egymást országaik építő- és építőanyagiparának helyzetéről, fejlesztési terveiről. a tárgyalásokon előterjesztett előzetes munkaterv szerint megvizsgálják, hogy a műszaki-tudományos együttműködésben milyen közös kutatásokra, a gazdasági kapcsolatok keretében pedig milyen termelési kooperációra, közös licenc-vásárlásokra, beruházásokra kerülhet sor. a közvetlen építőanyag-árukeresére javasolt cikk-lista több mint 40 terméket tartalmaz. a tárgyalások jegyzőkönyvét előreláthatóan csütörtökön írják alá./mti/

bb 12. előregyártott hidak

vid/ká kcs -cz

1970. május 19.

közutainkon és a vasuton évek óta alkalmaznak előregyártott hidakat a kisebb vízfolyások partjainak összekötésére, a vasbetonból előre elkészített műtárgyat ideiglenes tartószerkezet közbeiktatásával építik be a végleges helyére. kedden a porpác és ölbő közötti vasuti pályán, hazánkban először, sikerült provizorikus tartóapparátus nélkül elhelyezni az előregyártott hidat. így gyorsabban és főleg olcsóbban lebonyolítható a „hidtelepítés”, a szombathelyi máv igazgatóság tervei szerint a jövőben a vasut korszerűsítések során minden kishidat ilyen eljárással építenek meg./mti/

10.20/kcs

-7-

Tó 1/20

bb 13. a budapesti közlekedési vállalat

j/kcs -cz

1970. május 19.

értesíti az utazóközönséget, hogy karbantartási munkálatok miatt május 20-án 8.30-tól 14 óráig a fav-szerelvények a vörösmarty téri végállomás és állatkert megállóhely között közlekednek.
/mti/

-. -

bb 14. az üzemi állatorvosi szolgálat fejlesztéséről tárgyalt a vas megyei tanács vb ülése

vid/ká kcs -cz

1970. május 19.

az üzemi állatorvosi hálózat helyzetét vitatta meg keddi ülésén a vas megyei tanács vb. megállapították, hogy az állatállomány koncentrációja növeli a megbetegedések lehetőségét. a nagyüzemi állatállomány állandó felügyelete, a betegségek megelőzése, üzemi főfoglalkozású állatorvost igényel.

az üzemi állatorvosi szolgálat fejlődése vas megyében elmaradt a lehetőségektől. a megye 101 állatorvosa közül mindössze öten állnak a tsz alkalmazásában. az állatorvosok nagy része ragaszkodik a kialakult állami szervezethez, amelyben illeszkedik be a termelőszövetkezetek szervezeti kereteibe. a tsz vezetők egy részének az állategészségügyi helyzettel kapcsolatos igénytelensége is kedvezőtlenül hat.

a végrehajtó bizottság a tsz-ek állategészségügyi helyzetének további javítása, az állattenyésztés jövedelmezőbbé tétele érdekében szükségesnek tartja az üzemi állatorvosi hálózat gyorsabb ütemű fejlesztését. ennek érdekében javasolta a tsz-eknek, hogy ahol az üzemi állatorvos eredményes működésének feltételei biztosítottak, alkalmazzanak állatorvost. utasította a járási tanácsok végrehajtó bizottságát, s felkérte a tsz-ek területi szövetségeit, hogy segítsék elő az üzemi állatorvosi hálózat kiépítését. /mti/

bb 15. meggyorsultak a tavaszi mezőgazdasági munkák

i jf/tr kcs ie -cz

1970. május 19.

május első két hetében az áprilisinél jobban kedvezett az időjárás a mezőgazdasági munkáknak. az időszakos esőzések jól jöttek az őszi vetésű növényekre, a gabonák az ország egész területén szépen fejlődnek. a vetés is mindenféle meggyorsult. a vidékről érkező jelentések szerint a kukoricának csaknem 80 százalékát már elvetették és a burgonyaültetés 70 százalékával is végeztek a mezőgazdasági nagyüzemek. tavaly, az év azonos időszakában valamivel előbbre jártak a munkákkal, az ideai három-négyhetes késést azonban nagyon nehéz pótolni.
/folyt.köv./

10.35/kcs

-8-

Tó 1120

bb. 15./meggyorsultak...folyt. kcs

a hónap közepén nagy erővel láttak hozzá a növényvédelmi munkákhoz. miután idén lényegesen nagyobb gyomosodásra számítanak a mezőgazdászok, a tavalyinál több növényvédőszeret biztosítottak a nagyüzemek. /mti/

-. -

bb 16. finn ujságíróküldöttség

j/kcs ie -cz

1970. május 19.

a szót meghívására hazánkba érkezett a finn szakszervezeti szövetség ujságíró-delegációja. tagjai a finn sajtó ismert képviselői: raimo tuomi, elsa aaltonen, pauli burman és pentti kinna. magyarországi látogatásuk során a dolgozók élet- és munkakörülményeivel, a szakszervezetek tevékenységével kívánnak megismerkedni. /mti/

bb. 18. magyarország is részt vesz a mini-expón

i jf/j kcs ie -cz

1970. május 19.

a hungexpo rendezésében hazánk is részt vesz a montreali mini-expón, amelyet június 12-szeptember 7 között rendeznek meg „az ember és világa” címmel. a magyar bemutató anyagát 2000 négyzetméteres területű 3 szintes csarnokban helyezik el. a rendezők különböző módszerekkel igyekeznek minél szemléletesebbé tenni az anyagot. az emeleti részen berendezett magyar történelmi kiállítás korabeli rajzokkal, metszetekkel, okmányokkal és muzeumi tárgyakkal körképként foglalja össze magyarország társadalmi, gazdasági és kulturális fejlődésének lényegesebb állomásait. ezen az emeleten kap helyet a központi idegenforgalmi szolgálat, amely állandó filmvetítéssel és dokumentációs anyagok bemutatásával kelt érdeklődést hazánk iránt. az épületben 120 személyes magyar étterem működik majd, a vendégeket népi zenekar szórakoztatja.

a kiállításon négy helyen vásárolhatnak majd a látogatók magyar könyveket, hanglemezeket és iparművészeti tárgyakat. a montreali mini-expón több külkereskedelmi vállalatunk vesz részt jellegzetesen magyaros termékekkel, illetve azokkal a cikkekkel, amelyek hagyományos exporttermékeknek számítanak.
/mti/

-. -

11.05/kcs

-9-

Tó 1125

bb. 17. az árvizkárok és a mezőgazdaság - a mém tájé-
koztatója

1 jf/j ie kcs -cz

1970. május 19.

a mezőgazdaságban is rendkívül súlyos károkat okozott az árvíz - tájékoztatja az mti-t Lukács Béla, a mém helyettes főosztályvezetője. egészen pontosan még nem lehet tudni, hogy az elöntött 100 000 holdas területen milyen növényi kultúrák voltak, becslések szerint azonban legalább 60-70 ezer holdra teherő a szántó. ennek fele lehet őszi, illetve tavaszi vetésű kalászos növény, a többi 30-35 ezer holdon vegyes kultúrákat, borsót, mákot, cukorrépát neveltek. hozzátvetőleg 30-40 ezer hold a rét és a legelő. miután a területet a víz elvonulása után vastag iszapréteg fedi majd, az ott levő növényzet minden bizonnyal kipusztul. a kárba ment kultúrák helyett ugyan lehet majd másfajta növényt vetni - például kölest vagy silókukoricát -, de sok függ attól, hogy mennyi idő alatt vonul le a víz, és hogy milyen ütemben szikkad fel a föld. a mélyebb fekvésű területeket még hosszú ideig lepi majd el a víz, ezeket a részeket idén már semmire sem lehet majd felhasználni.

az elöntött területekről - mondotta Lukács Béla - az állatoknak csak egy részét tudták megmenteni. a kimentett sertéseket az állatforgalmi és husipari tröszt vállalatai, valamint tanácsok gyors ütemben felvásárolták, a hizókat levágják, a sütdőket pedig a nyirmadai hizaldába irányítják. a szarvasmarhákat szintén levágják, a növendékeket és a tenyészállatokat pedig szükségállásokon helyezik el. a megmentett állatállomány takarmányozása csak 3-4 napra volt megoldva, ezért a minisztérium utasította a gabonatrösztöt, hogy más megyék terményforgalmi vállalatának bevonásával biztosítsák az állatok ellátását.

a minisztérium megvizsgálta az érintett lakosság ellátásának helyzetét is. a kenyérellátást a miskolci és a debreceni sütőipari vállalatok napi 3-4 vagon áru szállításával segítik. a megye területén levő összes sütő- és péküzemet üzembe helyezték, még a parasztházakban levő kemencékben is sütnék. az első napokban élesztőhiány volt, debrecenből és miskolcra 300 kilós szállítmánnyal azonban gyors utánpótlást biztosítottak, majd a budapesti szeszipari vállalatától közvetlen gépkocsis szállítással teremtik elő a sütéshez szükséges élesztőt. a tőkehusellátást - a helyi vágásokkal együtt - a vállalatok biztosítani tudják, az első napokban csak olcsó töltelékárúkból volt hiány. szabolcs-szatmár megye husból és húskelesztményekből hetenként eddig 1200 mázsányit kapott, a mém utasítására azonban - a rendkívüli helyzetre való tekintettel - ezt a kontingenst 1500 mázsára emelték fel./mti/

11.25/kcs

9

- -
-10-

bb. 19. együttműködő szervezetek tag a küldöttközgyűléseken - újdatakat a megyei szövetségek, megszülettek az új alapszabályok

1 ol/lk szb ie

1970. május 19.

osvdt Laura, az mti munkatársa jelenti:

a tavaszi hónapokban országszerte lezajlott küldöttközgyűlésekkel megteremtődött az általános fogyasztási és értékesítési a takarékszövetkezetek megyei szövetségeinek új alakítása és megalkotása az új alapszabályokat. a szövetség a közelmúltban értékelte és összefoglalta a tapasztalatokat. ezek szerint a januári-februári közgyűléseken összesen valamivel több mint egymillió szövetkezeti tag vett részt. mindez a szövetkezeti élet jelentős fellendülését jelezte, kedvező feltételeket teremtve a megyei küldöttközgyűlésekhez, amelyeken a korszerű szövetkezeti elvek alapján értékeltek a szövetkezetek és a szövetségek munkáját. új ideiglenes alapszabályt alkottak és megválasztották az új megyei testületet, meghatározva azok feladatait is.

küldöttközgyűlésenként átlagosan 15-20 felszólalás hangzott el, azonban a külön-külön megtartott szekcióüléseken - ahol a maguk sajátos problémáival foglalkozhattak a fogyasztási-, a takarék- és a takarékszövetkezetek képviselői - 30-40 küldött is szót kapott. a hozzászólásokban tükröződött, hogy a szövetkezetek az eddigieknél fokozottabb érdekképviseleti és szolgáltatási tevékenységet várnak a megyei szövetségektől, s megbizonyosodott, hogy mennyire időszerű volt az új alapszabályok megalkotása. terveztek a megyei szinten egyetemes, többhelyűt azonban kiegészítőként helyi sajátosságokkal is. így például volt ahol azt szorgalmazták, hogy a nőbizottságok képviselője is kapjon helyet az elnökségben.

a térszervek küldöttjei közül többen szóvá tették a szövetkezetek és az állami vállalatok közgazdasági feltételei közötti egyenlőtlenségeket. szükségesnek látták - a már elért rendezésen túlmenően - a közgazdasági szabályozók továbbfejlesztését, a tagság érdekelt jobbanfelőrtérbe helyező üzletpolitikát, a hálózat fejlesztésére fordítandó alap növelését. helyeselték a városi munkás-fogyasztási szövetkezetek létrehozására tett kezdeményezéseket ezekre főként a sok nőt foglalkoztató nagyüzemek mellett lenne szükség olyan szövetkezeti pontok hálózatát kellene megeremteni, anélkül az asszonyok reggel beadnának rendelésüket, s munka után a megrendelt árut kézhez kapnák. a felszólalók is előnyösnek látták a szövetkezetek közötti gazdasági társulások, kooperációk életre hívását és sürgették az ehhez szükséges jogi szabályok kiadását, továbbá a kölcsönös támogatási alap igazságosabb, megyei szintű elosztási rendszerét.

/folyt. köv./

11.43/szb

-11-



bb. 17. az árvizkárok és a mezőgazdaság - a mém tájé-
koztatója

1 jf/j ie kcs -cz

1970. május 19.

a mezőgazdaságban is rendkívül súlyos károkat okozott az árvíz - tájékoztatta az mti-t Lukács Béla, a mém helyettes főosztályvezetője. egészen pontosan még nem lehet tudni, hogy az elöntött 100 000 holdas területen milyen növényi kultúrák voltak, becslések szerint azonban legalább 60-70 ezer holdra teherő a szántó. ennek fele lehet őszi, illetve tavaszi vetésű kalászos növény, a többi 30-35- ezer holdon vegyes kultúrákat, borsót, mákot, cukorrépat neveltek. hozzávetőleg 30-40 ezer hold a rét és a legelő. miután a területet a víz elvonulása után vastag iszapréteg fedi majd, az ott levő növényzet minden bizonnyal kipusztul. a kárba ment kultúrák helyett ugyan lehet majd másfajta növényt vetni - például kölest vagy silókukoricát -, de sok függ attól, hogy mennyi idő alatt vonul le a víz, és hogy milyen ütemben szikkad fel a föld. a mélyebb fekvésű területeket még hosszú ideig lepi majd el a víz, ezeket a részeket idén már semmire sem lehet majd felhasználni.

az elöntött területekről - mondotta Lukács Béla - az állatoknak csak egy részét tudták megmenteni. a kimentett sertéseket az állatforgalmi és husipari tröszt vállalatai, valamint a tanácsok gyors ütemben felvásárolták, a hizókat levágják, a süldőket pedig a nyírmadai hizlaldába irányítják. a szarvasmarhákat szintén levágják, a növendékeket és a tenyészállatokat pedig szükségszállásokon helyezik el. a megmentett állatállomány takarmányozása csak 3-4 napra volt megoldva, ezért a minisztérium utasította a gabonatrösztöt, hogy más megyék terményforgalmi vállalatainak bevonásával biztosítsák az állatok ellátását.

a minisztérium megvizsgálta az érintett lakosság ellátásának helyzetét is. a kenyérellátást a miskolci és a debreceni sütőipari vállalatok napi 3-4 vagon áru szállításával segítik. a megye területén levő összes sütő- és péküzemet üzembe helyezték, még a parasztházakban levő kemencékben is sütnék. az első napokban élesztőhiány volt, debrecenből és miskolcra 300 kilós szállítmánnyal azonban gyors utánpótlást biztosítottak, majd a budapesti szeszipari vállalatotól közvetlen gépkocsis szállítással teremtik elő a sütéshez szükséges élesztőt. a tőkehusellátást - a helyi vágásokkal együtt - a vállalatok biztosítani tudják, az első napokban csak olcsó töltelékáruból volt hiány. szabolcs-szatmár megye husból és huskészítményekből hetenként eddig 1200 mázsányit kapott, a mém utasítására azonban - a rendkívüli helyzetre való tekintettel - ezt a kontingenst 1500 mázsára emelték fel./mti/

11.25/kcs

-10-

9
10 1150

bb. 19. együltő szövetkezeti tag a küldöttközgyűléseken - újalakultak a megyei szövetségek, megszülettek az új alapszabályok

1 ol/lk szb ie

1970. május 19.

osvát Laura, az mti munkatársa jelenti:

a tavaszi hónapokban országsszerte lezajlott küldöttközgyűléseket megkövetelő az általános fogyasztási és értékesítési takarékos és a takarékszövetkezeti megyei szövetségeinek újalakítása és megalkotása az új alapszabályokat. a szövetség a közelmúltban értékelte és összefoglalta a tapasztalatokat. ezek szerint a januári-februári közgyűléseken összesen valamivel több mint egymillió szövetkezeti tag vett részt. mindez a szövetkezeti élet jelentős fellendülésével járt, kedvező feltételeket teremtve a megyei küldöttközgyűléseknek, amelyeken a korszerű szövetkezeti elvek alapján értékelték a szövetkezetek és a szövetségek munkáját. új, ideiglenes alapszabályt alkottak és megválasztották az új megyei testületet, meghatározva azok feladatait is.

küldöttközgyűléseknél átlagosan 15-20 felszólalás hangzott el, azonban a külön-külön megtartott szekcióüléseken - ahol a maguk sajátos problémáival foglalkozhattak a fogyasztási-, a takarékos és a takarékszövetkezetek képviselői - 30-40 küldött is szót kapott. a hozzászólásokban tükröződött, hogy a szövetkezetek az eddigieknél fokozottabb érdekképviseleti és szolgáltatási tevékenységet várnak a megyei szövetségektől, s megbizonyosodott, hogy mennyire időszerű volt az új alapszabályok megalkotása. tervezőkvel általában egyetértettek, többnyire azonban kiegészítőként helyi sajátosságokkal is. így például volt ahol azt szorgalmazták, hogy a nőbizottságok képviselője is kapjon helyet az elnökségben.

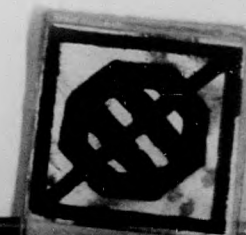
a hozzászólók küldöttjei közül többen szóvá tették a szövetkezetek és az állami vállalatok közgazdasági feltételei közötti egyenlőtlenségeket, szükségesnek látták - a már elért rendezésen túlmenően - a közgazdasági szabályozók továbbfejlesztését, a tagság érdekeit jobban felőrlőbe helyező üzletpolitikát, a hálózat fejlesztésére fordítható alap növelését. megyelelték a városi munkás-fogyasztási szövetkezetek létrehozására tett kezdeményezéseket. ezekre főként a sok női foglalkoztató nagyüzemek mellett lenne szükség. olyan szövetkezeti hálózatot kellene megteremteni, ahová az asszonyok reggel beadnák rendelésüket, s munka után a megrendelt árut kézhez kapnák. a felszólalók is előnyösnek látták a szövetkezetek közötti gazdasági társulások, kooperációk életre hívását és sürgették az ehhez szükséges jogi szabályok kiadását, továbbá a kölcsönös támogatási alap igazságosabb, megyei szintű elosztási rendszerét.

/folyt. köv./

11.43/szb

-11-

10 13³⁰



a lakásszövetkezetek küldöttei különösen aktívak voltak, megelégedéssel nyugtázták, hogy a szövetségek után a jövőben érvényesülhet érdekképviselőjük és módjuk lesz a problémák érdemi megtárgyalására. nehézségeik nagyrésze is az érdekképviselők hiányából fakad, ezek megoldásához igényelték a megyei szövetségek sokirányú segítségét. hasznos javaslatokat tettek - egyebek között - műszaki szolgálat létesítésére, a kisebb lakások szövetkezeten belüli minőségi cseréjének lehetővé tételére; társulások létrehozását javasolták a lakásszövetkezetek között és más szövetkezetekkel karbantartási munkákra. általános javaslatként hangzott el, hogy a szövetkezetek ne a lakások átadása után alakuljanak meg.

a takarékszövetkezetek küldöttei minden megyei gyűlésen foglalkoztak azzal, hogy meg kellene szüntetni az otp hatósági jogkörét, s az otp-vel egyenlő működési feltételek biztosítását kérték a maguk számára. több kérdésben javaslatot is tettek, így például arra vonatkozóan, hogy a takarékszövetkezetek nyújtsanak kölcsönt az áfész-eknek, s kedvezőbb feltételeket állapítsanak meg a mezőgazdasági termelést célzó hitelekre.

a régebben közös választmány helyébe minden megyében közvetlen képviselőtől alapuló három - áfész-, lakás-, illetve takarékszövetkezeti-választmány lépett, s ezek arányosan vannak képviselve a megyei elnökségekben. létrehozták a megyei nőbizottságokat, több megyében a nőbizottság elnöke tagja lett a szövetség elnökségének is. négy megyében ifjusági bizottságot, többhelyütt különféle munkabizottságokat is alakítottak. így például életre hívtak szövetkezetpolitikai, közigazdasági és verseny-, kereskedelmi és forgalmi szakbizottságokat, s többhelyütt megalakították a méhészek külön szakbizottságát. a háztáji termelés fokozottabb segítését tüzték ki célul a mezőgazdasági, társulási és kisállattenyésztési szakbizottságok, s a lakásszövetkezeti választmány mellett műszaki és jogi bizottságok jöttek létre.

a küldöttközgyűlések jegyzőkönyveinek részletes feldolgozása, a tapasztalatok értékelése után a szövetség tájékoztatja az ágazati minisztériumokat, a mezőgazdasági és a kisipari szövetkezetek szövetségeit, illetve megteszi a szükséges intézkedéseket az országos szövetséget érintő kérdésekben. az újjáválasztott megyei vezető testületek hozzáálltak munkamódszereik kialakításához, ügyrendejeik kidolgozásához. a megyei szövetségek érdekképviselői, szolgálati és mozgalmi tevékenységének továbbfejlesztésére irányuló elveket dolgoznak ki és értékelik a tapasztalatokat - már a szövetség soron következő kongresszusa előkészületeinek jegyében. /mti/

10 13.30

i hi/lk kcs -cz

1970. május 19.

emlékeztetés még az algyőn 1968 decemberében bekövetkezett olaj- és gázkitörés, amelyet több mint egyhónapos küzdelem után tudtak csak elfojtani. a munkában akkor igen nagy segítséget nyújtott a szovjet szakemberek által tervezett és rendelkezésre bocsátott gázturbinás, tolósugárhajtóműves tűzoltó berendezés. a hazai kőolajbányászati szakemberek a magyar néphadsereg és a bm tűzrendészeti országos parancsnokság műszaki kollektíváinak közreműködésével kialakították az első hazai gyártmányú tolósugárhajtóműves tűzoltó berendezést, amellyel üzemszerű kitörésvédelmi gyakorlatot tartottak kedden az algyő térségében kialakított kísérleti kúton, az égő olaj- és gázkitörés oltása a kut acélszerkezetének és a környezetének hűtésével kezdődött, majd ezt követően avartozott az olásba az említett új konstrukciójú tűzoltó berendezés. a „gyakortó kitörés”, elfojtása mintegy két órát vett igénybe. /mti/

bb 22: kisújszálláson ülészetett a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/fm kcs -cz

1970. május 19.

kisújszállás várospolitikai tevékenységét a helyszínen, a városi tanács székházában tárgyalta meg kedden a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapította, hogy a város egységes fejlődésével párhuzamosan fejlődik a mezőgazdasági jellegű település ipara is.

az utóbbi három évben négy új üzem költözött a városba, és most van folyamatban egy fémipari ktsz letelepedése. az új üzemek több mint hetven millió forint értékű beruházást eszközöltek. a női munkaerő foglalkoztatását legnagyobb mértékben a férfi fehérneműgyár és a gyógyászati segédeszközök gyára segíti elő. a két üzemben 1970. őszéig mintegy hatszáz új munkaerőt alkalmaznak.

a városi tanács végrehajtó bizottsága sokoldalúan segíti az ipar fejlődését. a múlt évben például találkozóra hívta meg a városból eljárt dolgozókat és ismertette a helyi munkalehetőségeket. a kezdeményezés óta kétszáz ipari munkás jött vissza a városba dolgozni, és az új ipari üzemek vonzása továbbra is tart. /folyt.köv./
11.55/kcs

16 13.30

bb 22./kisujszálláson... folyt./ kcs

az ipar fejlesztésével párhuzamosan a tanács nagy gondot fejleszt magát a várost is. az 1969. évi eredmények alapján kisujszállás harmadszor nyerte meg a megye hét városának községefejlesztési versenyét. a város csaknem minden harmadik lakosa részt vett a köz javát szolgáló mozgalomban, és az egy lakosra jutó társadalmi munka értéke meghaladja a százötvenhárom forintot. közös erőforrásból és jelentős társadalmi munkával megépült az új strandfürdő és a mentőállomás, hozzáátalakították a sportpályát felújították, és a várost bekapcsolták a gázszolgáltatásba. a végrehajtó bizottság határozatában felhívta a tanács figyelmét az anyagi erőforrások jobb koordinálására. /mti/

bb 20. bábolnán felépült európa egyik legnagyobb csibekeltetője

vid-ká szb -cz

1970. május 19.

a bábolnai állami gazdaságban kedden átadták rendeltetésének európa egyik legnagyobb csibekeltető üzemét. bár a gazdaságban 6 keltető üzem működik, ezek már nem tudják az igényeket kielégíteni.

a saját tervezésű új, alumínium borítású épülettömböt a gazdaság brigádjai rendkívül gyorsan, alig több mint négy hónap alatt építették fel. a 20 órás keltetőgépet az egyesült államokból vásárolták. az új üzemben évente 22 millió csibe lát majd napvilágot. a „csibegyárban”, mindössze 22-en dolgoznak. úgy számítják, hogy a 38 millió forintos beruházás 2.5-3 év alatt megtérül. /mti/

bb 23. a zalaegerszegi városrendezési tanácskozás előkészítő megbeszélése kaposváron

vid-fm szb -cz

1970. május 19.

a magyar urbanisztikai társaság június 11-12-én zalaegerszegen városrendezési tanácskozást rendez kaposván, nagykanizsa és zalaegerszeg városok képviselőinek részvételével. ennek előkészítéséről folytattak megbeszélést kedden kaposváron a három város tanácsának vb elnökei és a magyar urbanisztikai társaság képviselői. a hasonló adottságú dél-dunántúli városok vb elnökei megvitatták városuk helyzetét, a lakásépítés, az ipar-telepítés, a közlekedés, a kereskedelem és a belvárosok rekonstrukciójának problémáit, valamint a fejlődés irányát. ennek megfelelően készítik el városonként a referátumokat a zalaegerszegi tanácskozásra, amelynek kapcsán egyúttal zalaegerszeg, nagykanizsa és kaposvár fejlődését, városrendezési terveit bemutató kiállítás is nyitlik. /mti/

12.10/szb

-14-

bb 24. kodály zoltán nevét vette fel komló legrégebb iskolája

vid-fm szb -cz

1970. május 19.

kodály zoltán nevét vette fel komló legrégebb tanintézménye, a belvárosi ének-zene tagozatos általános iskola. az 1937-ben épült bányásziskola tanulóiból alakult kórus az elmúlt évtizedekben országos hírűvé lett szert és számos alkalommal szerepelt sikeresen külföldön is. kodály három ízben járt a bányászváros iskolájában - 1957-ben, 1961-ben és 1962-ben - s mindannyiszor örömmel hallgatta a kórus nagyszerű előadását. az emlékeztető munkájának elismeréseként a komló bányászgyerekek számára komponálta a „bányászti legények” című kórusművét, a nagy zeneszerző és pedagógus emlékére az iskola felvette kodály zoltán nevét, és ebből az alkalomból emléktáblát helyeztek el az épületben. később szobrot állít a mester tiszteletére a bányászváros régi iskoláján. /mti/

bb 25. csillagvizsgáló Leninvárosban

vid-fm szb -cz

1970. május 19.

borsod megye egyik legfiatalabb ipari telepítése, Leninváros korszerű bemutató csillagvizsgálóval gazdagodott. teleszkópját, a hozzátartozó műszereket és más felszerelési tárgyakat a fizikai hőerőmű műszaki dolgozóinak segítségével készítették el. a látósó optikáját a tit uránia csillagvizsgáló állomás ajánlódokozta a fiatal városnak.

a bemutatóterem a város új gimnáziumának legfelső szintjén kapott helyet, ahol a teleszkóppal felre lehet húzni és így nagyszerű kilátás nyílik az égboltra. az új létesítményt kedden dr. kulcsár györgy, a tit uránia csillagvizsgáló állomásának igazgatója adta át rendeltetésének. /mti/

bb 26. ünnepi tanácsülés az egri ho si minh tanárképző főiskolán

vid-fm szb -cz

1970. május 19.

az egri ho si minh tanárképző főiskola tanárai és hallgatói kedden bensőséges ünnepségeken emlékeztek meg névadójukról, a nemzetközi kommunista mozgalom nemrég elhunyt kiemelkedő személyiségéről, születésének 80. évfordulója alkalmából. a főiskola tanácsa ünnepi ülésen méltatta ho si minh életét, forradalmi munkásságát. a hallgatók kisdz-taggyűléseken emlékeztek meg ho si minnről. az intézmény tanárai és hallgatói kegyeletos megemlékezésük kifejezéséeként táviratot intéztek huang luonghoz, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetéhez. /mti/

12.46/szb

-15-

To 1320

bb 27. időjárásjelentés

kcs -cz

1970. május 19.

a meteorológiai intézet jelenti május 19-én, 12 órakor!

a felhőzet keleten is csökken

a nyugat-európai elárasztó száraz levegő tovább folytatja útját közép-európán át kelet felé, így az emelkedett területeken általában száraz, napos az idő - a balkán-félszigeten még mindig nedves légvonalak vannak, hatásukra ott többfelé esik az eső. a skandináv-félszigeten és észak-európában felhős, többfelé ugyancsak csapadékos időjárás alakult ki. a tegnapi nap folyamán a hőmérséklet csúcspontjára ennek ellenére 2-6 fokkal magasabb volt a sokévi átlagnál. a leghűvösebb terület nétfőn a fekete-tenger térsége lett, ahol a hőmérséklet csúcspontja 4-6 fokkal alacsonyabb az évszaknak megfelelőnél.

hétfőn hazánkban nyugaton kissé felhős, máshol erősebben felhős volt az ég, a tiszántúlon csak 2-6, máshol 6-12 órán át sütött a nap. néhány helyen futózápor alakult ki. a lehullott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg a 2 mm-t. a hőmérséklet napközben 16-22 fokra emelkedett, ma hajnalra általában 7-13 fokra hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős, csapadékmentes idő volt. a hőmérséklet 11 órára 16-19 fokra emelkedett.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 16, 4 fok volt, 0,7 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 15 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

főként nappali felhőképződés, valószínűleg csapadék nélkül. mérsékelt, időnként megélénkülő változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 6-11, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 19-24 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 560 centiméter/mtl/

13.05/kcs

-16-

Tó 14

bb 28. megjelent a számóca - jön a tavaszi saláta - telítettség a zöldségpiacon

o ol/lk szb -cz

1970. május 19.

a hét második felében kezdik a tavaszi saláta szedését, főként a főváros környéki gazdaságokban, bár az áttelelő árúnál szebb, sulyosabb, nagyobb és keményebb idei salátából egyelőre még csak kisebb tétel jut a piacra, a kilátások mégis elég kedvezőek: nem lesz drágább, mint eddig volt. a zöldségtől kapott információ szerint a jelenlegi salátaárak folyamatos csökkentésére törekcsenek, és előreláthatólag hét végén már valamivel olcsóbb salátát fogyaszthatunk. egyébként salátából az eddigi export mennyisége megsem közelíti az elmúlt évi kiszámitást.

hónapos retekéből a felvásárlás már csökkenő tendenciát mutat, ez a cikk már „lefutóban”, van, az export is befejeződött. azonban van még elengedő a piacon és a csökkenő árualap pótlására kisebb tételekben megkezdtek a jánosnap barna retek és a sörretek felvásárlását. a nyári retek mellett még jó ideig lesz kisebb mennyiségben hónapos retek is.

zöldségpiacra jó tíz napja bőszeges az ellátás. e héten már telítettség volt a piacon, s hasonló helyzet várható a jövő hétre is. a budapesti zöldségpiacra beérkezett az utolsó tétel importáru, amely a megelőző időszakban tapasztalt hiányt volt hivatva pótolni. ezekben a napokban már szinte kizárólagosan hazai áru van piacon. a jelenlegi kínálat meghaladja a keresletet. rövidesen helyreáll az egyensúly: az ó-hagyma készlet kimerülőben van, s a háziasszonyok nem sokára a főzéshez is ujhagymát vásárolnak majd. az árak a tavalyi szint alatt vannak.

a melegági karalábnyomában megjelent a piacon a szabadföldi korai áru, amelyet zömében szentesen és környékén vásároltak fel. előreláthatóan e cikkből folyamatos lesz az ellátás. az export rövidesen leáll, a jövőben még nagyobb mennyiségekkel számolhat a belföldi kereskedelem. még egy ideig ez lesz a főzélékfélék sztrája a piacon, mert a borsó késik, a korai káposzta kevés, az áttelelő pedig kipusztult. minimális a felhozatal parajból. sóska némileg olcsóbb lett az utóbbi napokban. parajból is, sóska is kevesebbet termeltek az idén, s ennek zöme is mint minden esztendőben - a hűtőiparba kerül, mirelit-feldolgozásra.

spárga, melegági paprika, uborka rendszeresen kapható, s nemcsak a fővárosban, hanem vidéki városokban is. valamivel több uborka kerül forgalomba a napokban, az ár folyamatos csökkenése várható.

/folyt.köv./

13.17/szb

-17-

10 14

bb 28. /megjelent a... 1. folyt./-szb

ó-burgonyából a készletek meghaladják a még várható fogyasztói igényeket. június első napjaiban már kisebb mennyiségű új-burgonya jelentkezésére van kilátás. sárgarépából, gyökérből az óáru országos készlete elegendő.

kimerülőben vannak az alma-készletek. megjelent a fólia alatt termelt számóca. a jövő hét elején megkezdik az ujszege-di kertekből a szabadföldi termés felvásárlását, noha jó virág-zás volt, mégis lesz némi árukiesés számócából, a vízkárok miatt. csak a jövő hétre várják a korai májusi cserésznyét a déli fekvésű kelebiából. /mti/

--

bb 29. horgász szerencse a rábán

vid-ká szb -cz

1970. május 19.

román istván, a szombathelyi vasas ktsz dolgozója, a vas megyei munkás horgász egyesület tagja rum község mellett a rábában kapitális harcsát fogott. a ragadozó hossza 240 centiméter, átmérője 120 centiméter, súlya pedig mintegy nyolcvan kiló, az ügyeskező horgász hetek óta figyelte már a hatalmas halat, amelyet háromórás fárasztás után, a horgásztársak segítségével emelt a partra. román istván ugyanezen a helyen két évvel ezelőtt egy 65 kilós harcsát fogott. /mti/

--

bb 30. magyar siker a műkedvelő énekkarok világversenyén

i zsu/zsu szb zs

1970. május 19.

szép magyar siker született a bbc megrendezésében sorra-került, „hagyjátok az embereket énekelni”, című világversenyen, amelyen a műkedvelő énekkarok rádiófelvételei versengtek.

az ifjúsági együttesek kategóriájában első lett az ifju zenebarátok ötven tagu klubkórusa, amelyet ugrin gábor vezet, a négy éve alakult fiatal együttes már több nemzetközi sikerrel dicsekedhet.

a felnőtt vegyeskarok versenyében is jól szerepeltek a magyar dalosok. a vándor kórus - révész lászló vezényletével - második lett. /mti/

--

13.32/szb

-18-

NA 4635

bb 31. kedden budapestre érkezett

mm/kcs zs -cz

1970. május 19.

dr. georg f. eisler, a bécsi szecession muzeum igazgatója. néhány napi budapesti tartózkodása alatt tárgyalásokat folytat magyar szecessziós tárlat bécsi bemutatásáról. /mti/

--

bb 32. átadták a kormány elismerő oklevelét a Lippói béke Őre tsz-nek

vid/ká hgy

1970. május 19.

a baranya megyében működő Lippói béke Őre tsz az 1969. évi országos gazdálkodási versenyben elért kiváló eredményeiért a 3000 holdnál nagyobb területen gazdálkodó termelészövetkezetek kategóriájában elnyerte a kormány elismerő oklevelét. az oklevelet kedden ünnepi küldöttgyűlésen dr. nagy józsef, az mszmp baranya megyei bizottságának titkára nyújtotta át karasz lászló elnöknek. a béke Őre tsz elnyerte a baranya megyei tanács végrehajtó bizottságának elismerő oklevelét is, amelyet szintén ez alkalommal vett át a közös gazdaság vezetősége. /mti/

--

bb 33. új forgalmi rend a városliget területén a budapesti nemzetközi vásár ideje alatt

i zsu/lk zs kcs hgy

1970. május 19.

a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészete a budapesti nemzetközi vásár ideje alatt - május 22-én 0 órától június 1-én 24 óráig - új forgalmisrendet vezet be a városliget területén.

a vásár bejárataihoz gépjárművel közelíteni csak kocsicédulával lehet a hősök tere felől a népstadion uton. a népköz-társaság utján, a kacsóh pongrác uton és a május 1. uton kocsicédula nélkül is hajthatnak a járművek a vásárhoz. a vásár területét a városliget valamennyi kiépített utvonalán el lehet hagyni.

a közlekedés zavartalansága érdekében a közlekedésrendészet szabályozta a járművek megállási és várkozási rendjét is: a városliget területén csak a kijelölt parkirozóhelyeken és az állatkerti uton szabad várakozni. tilos várakozni a május 1. utnak a hungária körut felőli oldalán az ajtósi düner sor és a vidám park közötti részen, valamint a mimóza-utca -ciklámen utca-pálma utca és borostyán utcában a parkirozni tilos jelzőtáblákkal jelzett oldalon.

/folyt.köv./
13.45/kcs

-19-

NA 1755

bb 33./uj forgalmi rend...folyt./ kcs

aa kacsók pongrác ut mindkét oldalán tilos megállni. ugyancsak tilos a megállás a vásár felőli oldalon a hősök terétől a hungária körútig és a május 1. uton a kacsón pongrác uttól az ajtósi dürer sorig.

a hősök tere felől érkező járművek a felvonulási téren az 1. számú várakozóhelyet vehetik igénybe a 70-es trolis busz utvonalaának kihagyásával. a népköztársaság utja, a kacsón pongrác ut, illetve hungária körút felőli érkező járművek a széchenyi-fürdőnél és az állatkerti uton a 2-es számú parkizozóhelyen várakozhatnak. a május 1. uton és az ajtósi dürer soron jövő járművek a 3-as és az 5-ös számú várakozóhelyet használhatják a közlekedési muzeum előtt lévő városligeti köruton. az iparcsarnok mögötti 4-es számú várakozóhelyet csak a kocsi-cédulával ellátott járművek vehetik igénybe.

egyébként a számmal megjelölt várakozóhelyeken a szokásos parkolási díjat kell fizetni. a közlekedésrendészet kéri a vásár látogatóit, hogy a forgalom zavartalansága érdekében alkalmazkodjanak az új forgalmi rendhez./mti/

-. -

bb 34. súlyos közlekedési balesetek

i zsu/lk kcs zs hgy

1970. május 19.

csorna határában ittasan, figyelmetlenül vezette személyautóját egedi károly 35 éves tsz-főagronómus és elgázolta a kivilágítatlan kerékpáron közlekedő horváth imre 24 éves segéd munkást. a baleset következtében horváth imre a helyszínen meghalt, a kerékpáron utazó másik fiatal ember, szigetesi béla 21 éves villanyszerelő pedig súlyosan megsérült. egedi károly a karambol után segítségnyújtás nélkül továbbhajtott, majd kis idő múlva önként jelentkezett a rendőrségen.

tiltott helyen akart átmenni vácott a vasuti pályatesten berki sándor 66 éves nyugdíjas és egy motorvonat elütötte. az idős ember olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

mozgásban lévő vonatról ugrott le a nyíregyházi vasutállomáson szabó miklós 43 éves máv alkalmazott, ujfehértói lakos, a kerekek alá került és a vonat halálra gázolta.

/folyt.köv./
14.05/kcs

-20-

bb 34./súlyos közlekedési...folyt./ kcs

dunakömlőd határában ágh jános 22 éves gépkocsi-vezető egy teherautóval elütötte a kerékpárjával szabályosan haladó rácz jános 63 éves tsz-tagot. az idő s ember olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás közben a mentőautóban meghalt.

esztergom határában egy kölcsönként motorkerékpárral zsiga sándor 24 éves székesfehérvári lakos szabálytalanul előzött s egy személyautónak, majd az uttest szélén lévő korlátnak ütközött. a baleset következtében a fiatal ember olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás után meghalt.

mezőkovácsháza és magyarbánhegyes között szabálytalan helyen, a vágányok között ment át nagy sándor 29 éves segéd munkás, magyarbánhegyesi lakos és egy személyvonat halálra gázolta.

nem adta meg az elsőbbséget személygépkocsijával budapestben a xiv. kerületben a hungária körút és az erzsébet királyné utja kereszteződésében demény zoltán 50 éves részleg vezető és a gyalogátkelőhelyen elütötte szombath józsefné 87 éves nyugdíjast. az idős asszonyt súlyos sérüléssel vitték kórházba. a rendőrség megindította az eljárást a személygépkocsi vezetője ellen.
/mti/

bb 35. halálra taposták a bikák

i zsu/lk kcs zs hgy

1970. május 19.

a gyimóti hajnal csillag tsz istállójában - figyelmeztetés ellenére - bemerészkedett a bikák közé bóka jános 59 éves éjjeliőr. a szerencsétlen embert az állatok halálra taposták./mti/

-. -

bb 36. maga alá temette egy leomlott csatorna fala

i zsu/lk kcs zs hgy

1970. május 19.

a lábatlani papirgyár építésénél a szennyvízcsatorna fala leomlott és maga alá temette szász ferenc 47 éves kubikust, kunmadarasi lakost. a szerencsétlen embert munkatársai kimentették, de olyan súlyosan megsérült, hogy miközben az orvosoz vitték, meghalt. a rendőrség megindította a vizsgálatot a felelősség megállapítására./mti/

-. -

14.10/kcs

-21-

9

Td1500

Nr 1630

bb 37. dombrádnál 20 centiméterrel maradt el a maximumtól a tetőző tiszai árhullám dr. csanádi györgy szabolcs-szatmár megyébe utazott

ö sb/vid/gk 1e bh hgy

1970. május 19.

a megáradt tiszta és mellékfolyói mentén kedden délelőtt mintegy 18 000 ember védte a gátakat. a tiszta árhulláma délelőtt dombrádnál tetőzött 818-820 centiméter körüli vízszinttel, s így mintegy 20 centiméterrel maradt el az 1888 évi maximumtól. az árhullám tetőzésével fokozódó víznyomás hatására a keddre virradó éjszaka dombrád térségében több száz méteres szakaszon gátszivárgás keletkezett, s a feltámadó szél hullámveréssel nehezítette a védekezést. a szivárgás és a hullámverés ellen több kilométer hosszú műanyagfóliát terítettek a gát oldalára. a templánagárd és tokaj közötti gátszakaszon is fakadó vizet, gátszivárgást észleltek. a fakadó vizet homokzsákokból épített szorítógátakkal és nyulgátakkal lokalizálták. ezen a szakaszon eddig 28 000 homokzsákot használtak fel a töltések erősítésére, és a keddre virradó éjszaka mintegy két kilométer hosszú műanyagfóliával takarták be a gát oldalát. a hullámverés elhárítására leninváros, poroszló és ároktő térségében csaknem három és fél kilométer hosszú rőzse védőművet építettek.

a maros magyar szakaszán fokozódott az áradás, kedvező, hogy a romániai szakaszon, aradnál a folyó hétfői tetőzése mintegy fél méterrel maradt el az előrejelzett szinttől, s így még a maximumot sem érte el. az történt ugyanis, hogy a folyó legfelső szakaszán, ahol nincsenek töltések és az árhullám 3,7 méterrel haladta meg a maximumot - sok víz kiáradt az ártérre, az alsó szakaszokra tehát már kevesebb víz vonult tovább. ennek megfelelően makónál a keddre várt tetőzés előreláthatólag ugyancsak nem éri el az 1932. évi maximum szintjét. a marosnak azonban kétszer akkora a vízgyűjtő területe, mint a szamosé. áradása nem olyan heves, tehát nem duzzad és apad olyan gyorsan, de a jóval nagyobb vízgyűjtő terület miatt hosszú idejű, tartós áradásra kell felkészülni. ezért máris jelentős erők, 60 nagy földmunkagép és 350 különböző gépjármű segítségével magasztják, s helyenkint, ahol szükséges, szélesítik a maros töltéseit. a tartós áradás ugyanis fátaszakmát a gátakat, s miután a tiszta is árad, nehezebben fogadja be a maros vizét, lassítja e folyó árhullámának levonulását.

dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter kedden reggel szabolcs-szatmár megyébe utazott, a nyíregyházi vasutálló máson kállai sándor, a megyei pártbizottság titkára, az árvízvédelmi bizottság képviselője, valamint az aköv és a máv helyi vezetői tájékoztatták a minisztert az árvízi helyzetről és az eddigi károkról. a miniszter utasítást adott az illetékes műszaki vezetőknek a helyreállítási munkák gyors és körültekintő megszervezésére. dr. csanádi györgy kedden délelőtt ellátogatott mátészalkára is. /mti/

bb 39. befejeződött a történészek tudományos tanácskozása székesfehérvárott

vid/fm?tné kcs hgy

1970. május 19.

kedden székesfehérvárott véget ért az alba regia napok keretében megrendezett kétnapos történész tudományos tanácskozás. az ősi város fennállása ezredik évfordulójára készülődés jegyében az ülészakon tizenkét előadás hangzott el székesfehérvár történetéről.

a tanácskozás befejeztével a résztvevők megtekintették a város műemlékeit. /mti/

..

bb 38. kerekasztal-konferencia a viharsarki ifjúságok helyzetéről

vid/fm kcs hgy

1970. május 19.

a viharsarki ifjúsági és gyermekvédelmi hetek keretében kedden békéscsabán, az ifjúsági és uttörőházba kerekasztal-konferenciát tartottak, amelyen üzemek, intézmények, állami gazdaságok vezetői, a kisz- és a szakszervezetek vezetői tárgyaltak az ifjúságok helyzetéről. megállapították, hogy a legtöbb gondot a munkahelyre messziről bejáró fiatalok okozzák. a szabadszombatok jó kihasználásában, a szórakozásban, a szakmai és a politikai továbbképzésben egyaránt hátrányos helyzetbe kerültek a bentlakókkal szemben. a kisz mozgalmi munkája főként az idényjellegű munkahelyeken nehézkes. követésreméltó példaként említették a békéscsabai konzervgyárat, a mezőgazdasági gépjavitóállomást, ahol olyan beosztást kaptak a kisz-vezetőség tagjai, hogy napközben is intézkedhetnek az ifjúság ügyeiben. szó volt arról is, hogy a békéscsabai konzervgyár, a felsőnyomás-, a hidasháti-, a szarvasi- és a mezőhegyesi állami gazdaság többszáz ezer forinttal segíti a fiatalok lakásépítési akcióját. az igények azonban meggyeszerre jóval felülmúlják a lehetőségeket.

többhelyen klubhelyiséget, szakköri helyiséget és egyéb támogatást kérnek a fiatalok. /mti/

..

14.25/kcs

To 1500

-23-

bb 40. nyolcvan jugoszláv üzem termékei a bnv-n - sajtótájékoztató a budapesti jugoszláv nagykövetségen

t/sl/gk kcs 1e hgy

1970. május 19.

spiro s kenzsics, a budapesti jugoszláv nagykövetség sajtótanácsosa és ladiszlav grosz, a bnv jugoszláv pavilonjának igazgatója kedden sajtótájékoztatót tartott a közelgő budapesti nemzetközi vásár alkalmából.

elmondották, hogy a két ország áruforgalma örvedetesen bővül. tavaly 92 millió dollár értékű árucserét bonyolítottunk le, 1970-re 100 millió dolláros forgalmat terveztek, s ennek realizálását jugoszláviában igen derűlátóan ítélik meg, a kishatár-forgalom néhány év alatt 500 000-ról több mint 7 millió dollárra nőtt, s nagymértékben kibővült a magyar és a jugoszláv vállalatok ipari kooperációja.

az ideai budapesti nemzetközi vásártól a kapcsolatok továbbfejlesztését várják. árucikkeik egy részét - például a modern butorokat - az előzetes magyarországi tájékozódás, véleménykutatás alapján állították össze. a vásár 2200 négyzetméternyi területén 33 jugoszláv külkereskedelmi és ipari vállalat összesen 80 gyár termékeit állítja ki, köztük építőipari gépeket, zastava személyautót, az európai színvonalnak megfelelő háztartási mosó, hűtő- és porszívó gépeket, szerszámgepből viszonylag keveset hoznak, de valamennyi a legmodernebb típusok közé tartozik.

a pavilon igazgatósága számít a jugoszláviába utazni szándékozók érdeklődésére is, számukra a 24. számú pavilonban a jugoszláv turistaszövetség külön információs szolgálatot szervez. bárkinek szívesen adnak tájékoztatást jugoszlávia látnivalóiról és az utazással kapcsolatos technikai teendőkről. /mti/

bb 41. szedik a májusi cseresznyét kelebián

vid/ká kcs hgy

1970. május 19.

bács-kiskun megye déli vidékén, a kelebiai cseresznyésekben piroslik a termés. a védettebb területeken kedden megkezdték a gyümölcs szedését, s az első kisebb tétel már megérkezett a felvásárló telepre. a változékony tavaszi időjárás miatt kevés a termés, a sok csapadék hatására azonban teltek a bogyók, az első szállítmányt a fővárosba küldték, nagyobb tételre a hét végén lehet számítani. /mti/

14.35/kcs

-24-

Tó1520

bb. 42. automata vérnyomásmérő, hordozható ekg a bnv-n - a medicor művek sajtótájékoztatója

t/sl/rj 1e hgy

1970. május 19.

martos istván, a medicor művek vezérigazgatója keddi sajtótájékoztatóján elmondotta, hogy a vállalat az ideai bnv-n egész sor új, nemzetközileg is figyelemre méltó terméket állít ki. egyik újdonságuk az aktatáskában is elhelyezhető, hordozható elektrokardiokóp, amely öt magyar szabadalmat tartalmaz. a teljesen tranzisztoros készülék bekapcsolása után 15 másodperccel üzemképes és rendkívül pontosan regisztrálja az ekg-vizsgálat eredményét. a készülék egyben azt is ellenőrzi, hogy az áramot szolgáltató telepnek megfelelő-e az energiája, a kimerülése előtt jól látható fényjeleket ad. a telep egy-egy feltöltése több száz vizsgálathoz elegendő. az első exportigény az egyesült államokból érkezett, a rendeléseknek jövőre tesznek eleget.

másik műszaki újdonságuk, amely a bnv-n szintén látható, az automatikus vérnyomásmérő. a készülék automatikusan pumpálja a levegőt, stabilizálja és így könnyen leolvashatóvá teszi a mérés eredményét. a műszert számítógéphez is hozzá lehet kapcsolni, így az eredmények írásban is automatikusan rögzíthetők. az újfajta vérnyomásmérőt két konkurrens külföldi cég is megvizsgálta, s mindkettő írásos bizonylatot adott arról, hogy e készülék jobb, mint a siemens vagy a hellige cég hasonló termékei.

a medicor művek külföldi üzleti partnereit is meghívta a vásárra, s jelentős üzleti tárgyalásokra számít. a normál külkereskedelmi ügyleteken kívül a vállalat kooperációs megállapodásokra is törekszik - a korábbi ilyen megállapodások több eredményét a vásáron is bemutatja. kiállítja például a vicatest nevű - a tüdőfunkciók vizsgálatára alkalmas - spirométert, amely magyar-holland kooperációval készül, a medicor művek a mijnhardt holland céggel közösen gyártja.

a vásár befejezése után egyébként, június 2-től magyarországon értekezletet tartanak a szocialista országok orvosi műszer és finommechanikai külkereskedelmi vállalatainak vezérigazgatói, s az orvosi műszerek nemzetközi kereskedelmében érdekelt egyéb szervek vezetői, hogy megbeszéljék az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeit. /mti/

14.23 rj

-25-

Tó1520

bb 43. szakosítják bács-kiskun megye sokrétű mezőgazdaságát
- ülésezett a megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid-kz szb hgy

1970. május 19.

a megye élelmiszergazdaságának iv. ötéves fejlesztési tervéről tárgyalta kedden kecskeméten a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága, az eddigi eredmények alapján a következő években megteremtik a feltételeit annak, hogy 1975-re egyes termelési ágakban kétszeresére növekedjenek a hozamok, e célból fokozzák a szántóföldi növénytermesztés belterjességét, kiterjesztik az öntözést, javítják a talajerő visszapótlást, a hozamok növekedése terén tovább csökkenhet a gabonatermő terület, a takarmány illetve a hústermelés javára, ezzel összefüggésben a következő években 40 000 férőhellyel bővülnek a szarvasmarhatermesztő telepek, és 100 000-rel a sertésszállások, folytatják, és sok helyen befejezik a mezőgazdasági termelés szakosítását, a következő öt éves tervben tovább rendeződik a tanyavilág, újabb termelőszövetkezeti csoportokat kapcsolnak bekötőutakkal a fő utvonalakhoz, folytatják a villamosítást és a tanyaközpontok bekapcsolását a hírközlő hálózatba.

a kertészeti ágazaton belül a zöldségtermesztés kapja a legjelentősebb szerepet, a kedvező talaj- és éghajlati adottságok, továbbá a jó öntözési feltételek kihasználásával tömegáru természetesen rendezkednek be, elsősorban a konzervipar kielégítésére, a gyümölcs-termesztésben főleg a bogyósok és a csonthéjasok termesztésének fejlesztése a cél. /mti/

--

bb 46. középiskolai és szakmunkástanuló tanács alakult

t pr/lk szb zs

1970. május 19.

kedden tartotta alakuló ülését a kisz központi bizottságának középiskolai és szakmunkástanuló tanácsa, amelynek 49 tagját a III. országos diákpárlament áprilisi ülésén választották meg, a tanács az elkövetkezendő két esztendőben kíséri majd figyelemmel a diákpárlament határozatainak végrehajtását, s ennek megfelelő munkatervet fogadott el, feladatait megjelölte a diákpárlament felhívása, amely leszögezte: a közép- és szakmunkásképző iskolák kisz-szervezeteinek erősíteniük kell a mozgalom belső demokratizmusát, fokozottabban kell érvényesíteniük a kollektív vezetés elvét, gondoskodniuk kell a tagság rendszeres tájékoztatásáról, s érdemben kell foglalkozniuk javaslataikkal. /mti/

--

14.40/szb

-26-

bb. 44. a város zenei életéről tárgyalat a szegedi tanács végrehajtó-bizottsága

vid/fm rmj hgy

1970. május 19.

szeged lakosságának mintegy tíz százaléka kedveli a komoly zenét - állapították meg a szegedi tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén. a zenei intézmények tanulójának száma mintegy kétezer. a város zenei nevelési rendszere alsó-, közép- és felsőfokon egyaránt kiépült, eredményes a szegedi nemzeti színház opera-tagozatának, a nemrég létrehozott szegedi szimfonikus zenekarnak és a kórusoknak a zenei nevelést szolgáló tevékenysége. az eddigienél nagyobb gondot kell fordítani azonban a fiatalok izlésformáló, tömeges zenei oktatására, a zenei ismeretterjesztés fokozására.

a tanácskozáson hozott határozatok a komoly-, a könnyű- a szórakoztató zene területére egyaránt kiterjednek. többek között kezdeményezik a bérletes koncerteken olyan hangversenyek rendezését, amelyeken helyi előadóművészek helyi zeneszerzők műveit tolmácsolják. javasolják a munkások számára ismeretterjesztő koncertek szervezését. ki építik a szegedi opera, a szimfonikus zenekart és a legjobb szegedi kórusok országos és nemzetközi kapcsolatát. elhatározták, hogy a zeneszerzői, zenei szakirói és előadói tevékenységet a jövőben ösztöndíjakkal, nívódíjakkal, tanulmányutakkal ösztönzi és jutalmazza majd a városi tanács. /mti/

ó--

bb. 45. a kiegészítő üzemek bővítési lehetőségeiről tárgyalat komárom megyei termelőszövetkezetek szövetsége

vid/rj ká hgy

1970. május 19.

komárom megyében kedvezően fejlődtek a termelőszövetkezetek kiegészítő üzelei - állapították meg kedden a megyei tsz szövetség elnökségi ülésén. 61 közös gazdaságban 402 kiegészítő üzem működik, 40 féle tevékenységi körben. bevételük két év alatt több mint negyszeresére emelkedett és ma már a tsz-ek összes bevételeinek 25 százalékát adják.

a tagok folyamatos, állandó munka iránti igénye a kiegészítő üzemek további bővítésére ösztönzi a közös gazdaságok vezetőit. ezért az elnökségi ülésen több olyan javaslatot tettek a tisztségviselőknek, amely ezt elősegítené. így ki kellene terjeszteni az állami támogatás körét a tsz-ek mezőgazdasági termék feldolgozó üzeleinek be-ruházásaira is.

mivel a megyében nagyon sok tsz rendelkezik építőipari részleggel, javasolták az elnökségi ülésen, hogy alakítsanak ki együttműködést az anyagbeszerzésre, a tervezésre. célszerűnek tartanak értékesítési társulások létrehozását. /mti/

--

14.46 rj

- 27 -

bb 47. a fogyasztói árak alakulása a csongrád megyei tanács vb előtt
vid kz bh hgy 1970. május 19.

a kereskedelmi osztály jelentése alapján a fogyasztói árak alakulásáról, az árellenőrzések tapasztalatairól tárgyalt keddi szegedi ülésén a csongrád megyei tanács vb megállapította, hogy a kiskereskedelmi árindex az év első negyedében egy százalékkal emelkedett, az élelmiszerek és az élvezeti cikkek ára összességében nem változott, az idénycikkek - a zöldségfélék - pedig még olcsóbbak is jelenleg mint az előző év azonos időszakában.

a ruházati cikkek árszínvonala azonban - az első negyed év átlagában három százalékkal magasabb a tavalyinál. az egyes nagykereskedelmi vállalatok túlzott nyereségre törekvő árpolitikája miatt elsősorban a konfekcionált férfi, női és gyermekruházati cikkek drágultak.

a kereskedelmi felügyelőség több mint százötven állami vállalatnál, szövetkezetnél vizsgálta az idén az árak alakulását. szabálytalanságot negyvenhat esetben tártak fel az ellenőrök. több helyen figyelmeztettek a hibákra, tizenhét esetben pénzbírságot szabtak ki, egy esetben pedig fegyelmi eljárást kezdeményeztek. megállapították, hogy a hungária szálloda és étterem vállalat szegedi tiszai szállodájában tavaly az első félévben, helytelen besorolás miatt, a megengedettnél magasabb árakat számoltak el. az árkülönbözetet - ötszázhatvan ezer forint - elvonták a vállalatától. kiderült az is, hogy a nagymágocsi áfesz tüzip telepén 1968 januárjától 1970 márciusáig a tüzelők mázsáját egy forinttal többért adták a megengedettnél. itt mintegy hatvan ezer forint illetéktelen nyereséget vontak el.

a vb ülésén többek között az árvizsgálatoknál feltárt hibák tapasztalatainak széleskörű ismertetésére hoztak határozatot, hogy a jövőben más helyeken megelőzzék a visszaességeket./mti/

..-

bb 49. megérkeztek az első üdülők a diósgyőri lenin kohászati művek mezőkövesdi üdülőjébe

vid fm bh hgy 1970. május 19.

kedden megnyitották a diósgyőri lenin kohászati műveknek a mezőkövesdi zsóri fürdőn lévő üdülőjét. diósgyőri gyár több mint tizenöt éve elsőként építtette meg a gyógyhatású termálviz mellett az üdülőt, ahol évről-évre a különféle természeti viszontagságoknak kitett munkahelyeken dolgozókat üdültetik.

az idén a kohászati művek lehetővé tette, hogy nyugdíjasai is igénybe vegyék a gyógyító melegvizet, s kedden az első negyven tagu csoport kezdte meg pihenését a gyógyfürdőben. a nyári hónapokban a különböző üzemekből csaknem nyolcszáz dolgozót üdültetnek a zsóri fürdőben./mti/

..-

14.35 bh 10/1530

- 28 -

bb. 48. gazdag program a miskolci filmfesztivál második napján
vid/rj fm hgy 1970. május 19.

kedden gazdag programot bonyolítottak le a 11. miskolci filmfesztivál második napján, miskolc város tanácsa a művész klubban fogadást adott a fesztivál résztvevőinek tiszteletére, majd a római sándor művelődési központ színháztermében tizenhárom kisfilm vetítésére került sor.

kedden tartották a fesztiválon résztvevő külföldi - lengyel, finn, norvég, francia - filmalkotók első bemutatóját. ezen a napon került sor az első „vidéki”, vetítésre is. a fesztivál résztvevőinek egy csoportja borsodnádásra látogatott, ahol hét kisfilmet mutattak be a gyártelep közönségének, majd a nézők és a filmalkotók eszmecserét folytatták a bemutatott alkotásokról.

megtartották a fesztivál első nemzetközi tanácskozását is. a szocialista országok népszerű tudományos filmstúdióinak igazgatói tartottak megbeszélést, amelyen résztvett többek között a szovjetunió, lengyelország, csehszlovákia képviselője.

/mti/

..-

bb. 50. segélykérő távbeszélő állomások épülnek a békés megyei tanyavilágban

vid/ká/rj hgy 1970. május 19.

a villamosenergia, a műanyag és a földgáz elterjedése, az új technológiai berendezések fokozzák a tűzveszélyt - állapították meg a békés megyei tanács vb keddi ülésén. bár az utóbbi időben sokat fejlődött a tűzrendészet, a tüzesetek megakadályozása, a tűzkárok csökkentése fokozottabb gondosságot igényel, a megyében nyolcvan testületben több mint negyvezerszáz önkéntes tűzoltó segíti a hivatásosok munkáját. az elmúlt egy év alatt ezerháromszázharminc hatósági ellenőrzést végeztek, s több mint 200 esetben kezdeményezték a mulasztók felelősségre vonását.

a kisközségekben és a nagykiterjedésű tanyavilágban, ahol estétől reggelig nincs telefonálási lehetőség, igen nehézkes a gyors jelzés. a megyei tanács vb ezért úgy határozott, hogy segélykérő távbeszélő állomásokat szerelnek fel a kisközségekben és a tanyaközpontokban. /mti/

..-

14.50 rj

- 29 -

NY 16/1

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai 28. számú hírünk /megjelent / 1. folyt. 2. bekezdés utolsó mondatát /, csak a jövő hétre...kelebiából./ kérjük mellőzni.
/mti/

.-

bb 51. előtérben az olcsóbb szállodák hálózatának fejlesztése - miniszteri tájékoztató az idegenforgalomról

t kf/kf/ny ie hgy 1970. május 19.

az idegenforgalom helyzetéről, nemzetközi tapasztalatairól, az ezzel kapcsolatos hazai felkészülésről, gondokról, tervekről tájékoztatta kedden az újságírókat szurdi istván belkereskedelmi miniszter, az országos idegenforgalmi tanács elnöke.

az utazási kedvvilágszerte, így hazánkban is, egyre jobban fokozódik. különösen növekszik az érdeklődés a turizmus nyugati bázisa, európa iránt. 1968-ról 1969-re a világ turista-forgalma 8 százalékkal, 141 millióról 153 millió főre emelkedett. ugyanakkor hazánkban a beutazó forgalom 25 százalékkal, az idegenforgalmi bevétel 26 százalékkal nőtt, s elérte az egymilliárd forintot. magyarország földrajzi helyzete, s szolgáltatásainak fejlődése nyomán - az idegenforgalom egyik középeurópai centruma lett. ezt igazolja a tranzitforgalom is. a múlt évben például több mint 6 millió személy lépte át az ország határát. idegenforgalmunk fejlődéséhez nagyban hozzájárul egyebek között nemzetközi kapcsolataink erősödése, fogadóbázisunk, szálláskapacitásunk növekedése, országunk kedvező légköre, vendégbarátsága.

sokirányú információk az idegenforgalom eddiginél nagyobb méretű fejlődését jelzik. a piaci tendenciák és a reális lehetőségek alapján a nyugati országokból 20 százalékkal, jugoszláviából 40 százalékkal, más szocialista országokból 10 százalékkal több turistát várunk a tavalyinál. növekszik lakosságunknak a külföldi utazások iránti érdeklődése; ma már évente minden tizedik magyar állampolgár felkeres más országot, s kibontakozik erőteljes kereslet a belföldi üdülési, pihenési, utazási lehetőségek iránt. a számítások, becslések szerint, a különböző formákat figyelembe véve, évente csaknem 6 millió lakos üdül belföldön. rohamosan fejlődik a kirándulóforgalom is.

a magyar idegenforgalom nagy gondja, hogy az egyébként is túlzottan szezonális idegenforgalom 50 százaléka általában júliusban, augusztusban bonyolódik; idén az előszezon a kedvezőtlen időjárás miatt ez még jobban koncentrálódik. jóllehet az idegenforgalom bevételei növekednek, az egy napra, az egy főre jutó bevételek nem nőnek kielégítően, mert a megnövekedett és erősen változatos hazai és külföldi keresletet ma még nem tudják kellő színvonalon kielégíteni; egyebek között például - különösen a balatonnál - kevés a szórakozási lehetőség.

/folyt köv/

-30-

15.30/ny

MS 1970

bb 51. / előtérben.....1.folyt/ny

a legnagyobb problémát változatlanul az elszállásolás jelenti. a külföldről érkező szállóvendégek 60 százaléka szállodát, 15 százaléka kempinget, 10 százaléka fizetővendégszobát vesz igénybe. budapesten a főszezonban a szálláshelyek foglaltsága meghaladja a nemzetközi átlagot. az elmúlt évben létesült új balatoni szállodák - az auróra, a marina, a balatonmáriai touring hotel - lényegében csak az idén állnak először a teljes szezonban rendelkezésre. a fogadóképesség ezenkívül jelentősen bővült a duna intercontinental szállóval. az elmúlt években többnyire helyi erőforrásokból, egyebek között szentendrén, kőszegen, győrött, miskolcon, tapolcán, egerben, harkányföldön, elsősorban a belföldi turizmus számára mintegy 1500 ágygal bővült az elszállásolási lehetőség. szállodafejlesztésünk új vonása egyébként, hogy az igényeknek megfelelően fokozatosan előtérbe kerül a korszerű, komfortos, de olcsóbb áru szállodák építése. az idén és jövőre mintegy 2 000 férőhellyel bővül a szerényebb igényeket kielégítő szállóhálózat. alapelv lett az is, hogy elsősorban ott építenek szállodát, ahol a leghosszabb szezonra lehet számítani. ezért határozták el a főváros zöldövezetének számító dunakanyar nagyarányú fejlesztését, amelynek alapjait a visegrádon és dobogókőn jövőre felépülő szálloda teremti meg. a szezon megnyújtását szolgálja a hévízi gyógyüdülő bázis kialakítása, a keszthelyi helikon szálló építése, termál és gyógyvizeink környékének fejlesztése, természeti kincseink jobb kihasználása. vonzó idegenforgalmi centrumok létesülnek sopronban, szombathelyen, kőszegen, a mátrában stb.

a hazai és a külföldi tursiták igényeinek jobb kielégítésére foglalkoznak a kereskedelem és a vendéglátás üzlethálózatának bővítésével. csupán budapesten 13 új vendéglátó üzem épül, 25-öt pedig korszerűsítenek ebben az évben. az illetékes szervek erőfeszítéseket tesznek a külföldi vendégek színvonalasabb fogadására, ellátására. a hozzánk érkező turisták mintegy 50 százaléka gépjárművel jön. a nagy forgalom zavartalanabb lebonyolítása érdekében tovább korszerűsítik a határállomásokat.

bővül a belföldi keresletnek megfelelő utazási kínálat is. az idegenforgalmi vállalatok, szervezetek összesen több mint 400 féle külföldi utat ajánlanak, a belföldi választék is 100 új utiprogrammal bővül. a fiatalok mintegy 200 külföldi és 200 belföldi programból választhatnak.

/folyt köv/

-31-

15.38/ny

KA 17²⁵

bb 51. / előtérben.....2.folyt/ny

az idegenforgalom várható nagyobbarányu fejlődését, a korábbi évek jó és kedvezőtlen tapasztalatait egyaránt figyelembe vették az illetékes vállalatok az ideai felkészülésnél. az újonnan alakult, fiatal idegenforgalmi vállalatoktól újabb piacok feltárását, új tirsitarétegek megnyerését várják az illetékesek. a többszatornás szervező és értékesítő tevékenység bőviti a kínálatot, kedvezően hat a versenyben levő vállalatok munkájára, üzleti magatartására.

az idegenforgalmat szervező, bonyolító vállalatok javuló munkája alapján úgy látjuk, hogy megvannak a reális feltételek idegenforgalmunk színvonalának növeléséhez, ahhoz, hogy a ránk váró nagyobb feladatoknak a hazai és a külföldi turisták megelégedésére tegyünk eleget - fejezte be sajtótájékoztatóját szurdi istván. /mti/

bb 53. a posta vezérigazgatóság közleménye

ny- 1e hgy 1970. május 19.

a felső-tisza-i árvíz miatt ideiglenesen nem működő postahivatalok kézbesítő kerületébe tartozó nyugdíjasok május 22-től esedékes nyugellátási postautalványait egyelőre a nyiregyháza 1-es számú megyei postahivatal tárolja.

a kitelepített nyugdíjasok bármely postahivatalnál igényelhető díjmentes szolgálati levelezőlapon, régi címük feltüntetésével közölik nyiregyháza 1-es számú postahivatallal jelenlegi tartózkodási helyüket.

az említett postahivatal az érdekelt nyugdíjasok jelenlegi tartózkodási helyének megfelelő postahivatalhoz küldi ki a vonatkozó postautalványokat. ez a postahivatal a személyi igazolvány bemutatása után fizeti ki az érdekeltnek az utalvány összegét.

/mti/

--

-32-

15.42/ny

NF 16¹⁰

bb 52. timár mátyás fogadta Traian ispas román minisztert

k sb/gg-ju 1e hgy

1970. május 19.

timár mátyás miniszterelnökhelyettes kedden a parlamentben fogadta Traian ispas román építőanyagipari minisztert, a hazánkban tartózkodó román építésügyi küldöttség vezetőjét. a román vendéget elkísérte bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter. ott volt dunitru turcus, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete is. a megbeszéléseken a két ország építésügyi kapcsolatainak fejlesztéséről folytattak baráti hangú eszmecserét. /mti/

bb 54. a mahart közli,

gk-ju 1e hgy

1970. május 19.

hogyan a rendkívül magas vizállás miatt május 20-tól szob hajóállomáson a személyhajók nem állnak meg. /mti/

bb 55. megtartották a gépkocsi nyereménybetétkönyvek sorsolását

i kf/kf-ju 1e hgy

1970. május 19.

a gépkocsi nyereménybetétkönyvek 36. sorsolásának második részét kedden tartotta münich ferenc utcai kulturális termében az országos takarékpénztár. a budapesten váltott tízezer forintos betétkönyvekre 62 kocsit, a z ötezer forintosokra pedig 126 autót sorsoltak ki.

a kétnapos huzáson összesen 126 563 tízezer forintos betétkönyv között 134 személyautót, 539 487 ötezer forintos betétkönyvre pedig 285 gépkocsit sorsoltak ki. /mti/

15.45/ju

NF-16¹⁵

-33-

bb 56. a 75 éves komor vilmos köszöntése

t fe/mm-ju zs hgy

1970. május 19.

kedden az állami operaházban bensőséges ünnepségen köszöntötték a 75 éves komor vilmos érdemes művészt, az operaház kossuth-díjas karmesterét. az igazgatóság nevében lukács miklós igazgató, továbbá a párt, a társadalmi szervezetek képviselői, s pályatársai köszöntötték a jubilánst.

innen: em b a r g ó 19 óráig! /

komor vilmos este wagner: trisztán és izolda című zenedrámáját vezényelte a közönség meleg ünneplésben részesítette az idős művészt. /mti/

-. -

bb 57. a dán kommunista párt

lk-ju zs hgy

1970. május 19.

központi bizottságának meghívására néhány napos látogatásra kedden dániába utazott németh károly, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára és varga gyula, az mszmp központi bizottságának tagja, a zala megyei pártbizottság első titkára. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren kozári józsef, az mszmp kb osztályvezetője bucsuztatta. /mti/

-. -

bb 58. az mszmp központi ellenőrző bizottságának

lk-ju zs hgy

1970. május 19.

meghívására kedden budapestre érkezett a bolgár kommunista párt kb küldöttsége alexander todorov-nak, a kb elnökhelyettesének vezetésével. a ferihegyi repülőtéren a küldöttséget barinkai oszkár, a kb titkára fogadta. /mti/

-. -

15.50/ju

M 16¹⁵

-34-

bb 59. a legeredményesebb esztendő a borsod megyei tsz-ek életében - ülést tartott a megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/ká/ny hgy

1970. május 19.

a borsod megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén értékelte a tsz-ek tavalyi gazdálkodásának tapasztalatait. megállapították, hogy az átszervezés óta az 1969-es év volt a legeredményesebb esztendő. tovább fejlődött, ésszerűsödött a tervezés, a termelési és vetésszerkezeti arányok kialakítása. borsodban tavaly kétszázharminc tsz készített zárszámadást. a tsz-ek megnövekedett vonzóerejét mutatja, hogy csaknem négyezer új tagot vettek fel - ezzel szemben alig több mint ezerháromszázan mentek nyugdíjba, így a nagyon kívánatos „fiatalítás”, megindult.

az eredményes gazdálkodás folytán több mint háromszázharminc millió forinttal növekedett a tsz-ek árbevétele, amiben szerepe van a háztájiban előállított termékek értékesítésének is.

a személyes jövedelem is kedvezően alakult, s 1968-hoz képest egy főre számítva átlagosan kétezer-egyszáz forinttal emelkedett. a beruházások értéke az eddigi legmagasabb volt, s meghaladta a négyszázharminc millió forintot.

ebben elsősorban az építési beruházás; ezen belül is a szarvasmarha telepek építése szerepel. kedvezőtlen jelenség azonban, hogy az előregedett géppark ellenére a gépi beszerzések összege 1968-hoz képest is mintegy tízmillió forinttal csökkent.

a végrehajtó bizottság széleskörű vita után olyan elvi jelentőségű határozatokat hozott, amelyek a tsz-ek önálló gazdálkodását nem sértve irányelveket állapít meg. így többek között szorgalmazza a fejlesztés- és fogyasztás közötti egyensúly kialakítását, a tsz-ek társulását. felhívták a figyelmet arra, hogy a belvíz és az árvíz miatt a tiszamenti, valamint a bodrogi térségben gazdálkodó tsz-eknél terméskieséssel kell számolni. ezt más ágazatok fejlesztésével kell pótolni. szükséges az üzemen belüli koncentráció és szakosodás is. /mti/

-. -

bb 60. a kecskeméti színház előadása debrecenben

vid/fm/ny hgy

1970. május 19.

a iv. debreceni színházi napok keretében kedden a kecskeméti katona józsef színház művészei galgóczi erzsébet „a főügyész felesége”, című kétrészes tragédiáját mutatta be júrián györgy rendezésében. /mti/

15.55/ny

-. -
-35-

M 17

bb 61. ottawai professzor debrecenben - debreceni sebészprofesszor bécsben

vid/fm/ny hgy

1970. május 19.

kedden debrecenből elutazott b.j. kushner, az ottawai egyetem biológiai intézetének professzora, aki a debreceni orvostudományi egyetem vendégeként három napot töltött a városban. a kanadai professzor az egyetemen előadást tartott legújabb biológiai kutatásairól.

az osztrák sebész társaság meghívására kedden bécsbe utazott dr. Ladányi Józsa, a debreceni orvostudományi egyetem II. számú sebészeti klinikájának igazgatója. mint az osztrák sebész társaság tagja, a május 20-23 között tartandó sebészkonferensszuson előadást tart az átültetett bőr új vérellátásáról. /mti/

--

bb 64. négyezer hallgató a szovjet előadásokon - véget értek a szovjet műszaki tudományos napok

i tz/lk/ny hgy

1970. május 19.

kedden diósgyőrött, győrött, mosonmagyaróváron, szegeden, székesfehérvárott és veszprémben értek véget a nagy sikerű szovjet műszaki tudományos napok.

a 27 szovjet szakember 26 budapesti és 22 vidéki előadását körülbelül négyezer magyar szakember hallgatta meg.

különösen nagy érdeklődést váltott ki a.a. dzsavagyan, az össz-szövetségi kőolajipari minisztérium osztályvezetőjének előadása a szovjet kőolajipar fejlődéséről. igen sokan hallgatták meg v.d.golovnyát, az ukrán szszk textilipari kutató intézetének igazgatóját, aki a különféle szovjet gyártmányú textilipari géptípusokról adott tájékoztatást, valamint g.v. jakovlev egyetemi tanár, kutatóintézeti igazgató tájékoztatását a korszerű víztisztító berendezésekről és a szennyvíztisztítás módszereiről.

a szombati budapesti filmvetítés körülbelül 120 magyar szakember jelenlétében folyt le, akik különösen a holográfiát és az elemi részecskék vizsgálatára alkalmas műszereket bemutató filmek iránt tanúsítottak rendkívüli érdeklődést.

az előadássorozat keretein kívül is számos hasznos eszmecserére került sor a szovjet előadók és az érdekelt magyar üzemek, intézmények szakemberei között, ami elősegítette az eddigi magyar-szovjet műszaki tudományos kapcsolatok további elmélyítését. /mti/

16.08/ny

-36-

NA 16⁴⁵

bb 62. a máv miskolci és szegedi igazgatóságának sajtótájékoztatója a nyári menetrendről

vid/kz/tné/ny hgy

1970. május 19.

kedden a máv miskolci és szegedi igazgatósága sajtótájékoztatón ismertette az új nyári menetrendet. a miskolci tájékoztatón rámutattak, hogy az új menetrend a közlekedéspolitikai koncepciók és a helyi tanácsok észrevételeinek érvényesítésével készült el. az új menetrend egyik újjdonsága az, hogy a június 19-től augusztus 30-ig közlekedő miskolc- keszthely közötti gyorsvonattal közvetlen kapcsolatot teremtenek a borsodi iparvidék és a balaton között. a nyiregyháza-debrecen közötti vasutvillamosítási munkálatok miatt a miskolc-nyiregyháza-debrecen vonalon a gyorsmotor vonat május 31-től szeptember 12-ig csak szombaton, vasárnap és hétfőn közlekedik. a sajtóvölgyi iparvidéken - ózd, kazincbarcika, rudabánya felé - egy-egy újabb vonattal indításával javították a közlekedést. gondoskodtak arról is, hogy közvetlen összeköttetés legyen kazincbarcikáról rudabánya felé, ami a szuha-völgyi bányásztelepek lakosainak utazási feltételeit javítja. október 26-ig naponta lesz csatlakozás szerencséről sátoraljajhely felé a lillafüred expresszhez. ezzel elő akarják segíteni tokajhegyalja bekapcsolódását az idegenforgalomba. javul a közlekedés eger felé is. a műemlékekben gazdag várost október 16-ig közvetlen vonattal lehet elérni budapestről. ezenkívül - a hétvégi forgalomban és a munkaszüneti napokon - egy-egy újabb személyvonattal könnyítik meg az oda, illetve visszautazást.

a szegedi máv igazgatóság vezetői tájékoztatójukon elmondták, hogy az idén több mint 32 millió utas korszerű, kényelmes utazását kívánják megoldani. szeged-pécs között közvetlen cél-gyorsvonatot indítanak, hogy közelebb hozzák egymáshoz a két délmagyarországi várost. szeged és siófok között vasárnaponként ugyancsak közvetlen gyorsvonat közlekedik majd s hasonlóképpen külön, „fürdőjáratok”, indulnak majd az üdülőhellyé fejlődött mártélyra is. a nyári idényre zöldség-gyümölcs expresszeket rendszeresítenek. ezekkel a korábbi 50 helyett 70 kilométeres sebességgel szállítják majd szegedről, szentesről, kiskunhalasról és kecskemétről a zöldséget és a gyümölcsöt budapestre. az áruszállításoknál az idén már nagyon számottevően érezteti hagását a szegedi szénhidrogénmedence: a nyáron már naponta több ízben továbbitanak olajjal töltött zárt irányvonat szerelvényeket algyőrről a finomítóba.

a tájékoztató után a szegedi nagyállomáson bemutatták a résztvevőknek a ganz-mávag által gyártott hatrészes mellékvonali motorvonat prototípusát. a 354 ülőhelyes szerelvényt 800 lóerős motorvonat vonatatja. a mellékvonalak korszerűsítésére tervezett vonat 70 kilométeres sebességgel közlekedhet, de átalakítható 100 kilométeres sebességre is. a bordó színű kocsikból összeállított vonat esztétikailag is szép. /mti/

16.23/ny

-37-

NA 16⁴⁵

bb. 63. kétnapos ankét a komplett gyárak, berendezések exportjáról - a mtesz sajtótájékoztatója

t tz/lk/e hgy

1970. május 19.

a komplett gyárak, berendezések exportját nehezítő akadályok elhárításának legcélszerűbb módozatait akarják megke- resni a szakemberek azon a kétnapos ankéton, amelyet június 3-án és 4-én „exportfővállalkozás ’70”, címmel rendez a tech- nika házában a mtesz ipargazdasági bizottsága.

az ankét rendezőségének kedden tartott sajtótájékoztató- ján elmondták: a tanácskozáson az elsősorban érdekelt tervező, ipari és külkereskedelmi vállalatok, bankok és irányító ható- ságok 400 szakembere vesz részt. az ankét tematikáját egyide- jűleg a technika házában rendezendő kiállítás illusztrálja majd.

az ankét és a kiállítás témája - azért különösen fontos, mert a komplett gyárak, berendezések exportja sok szempontból előnyösebb a népgazdaság számára, mint az egyedi termékek ki- vitele. így lényegesen nagyobb volumenek adhatók el külföldön, a komplett exportban olyan termékeket is kivihetünk, amelyek iránt egyébként külföldön nincs érdeklődés. ez az exporttípus lényegesen nagyobb arányban tartalmazza a szellemi szolgálta- tásokat, a tervezést, a szerelést, a know-how-kat, stb., ame- lyek önmagukban is különösen gazdaságosak, anyagigényük mini- mális, viszont külön-külön, a komplett egységből kiszakítva alig- ha lennének értékesíthetők. hangsúlyozták: mostanában egyre in- kább az ilyen szállítások iránt mutatkozik kereslet külföldön, nem utolsósorban a fejlődő országokban.

a komplett szállítások természetesen csak fővállalkozás keretében teljesíthetők, viszont a gazdasági mechanizmus elvei- nek és szabályozóinak meghatározásakor nem az ilyen jellegű tevékenység állt az érdeklődés középpontjában. éppen ezért már most fel kell mérni, milyen módon lehet a gazdasági mecha- nizmus meglévő elveinek e tevékenységre való alkalmazásával, az eddiginél kedvezőbbé, előnyösebbé tenni a komplett berendezések exportját. /mtl/

...

- 38 -

16.30/e

NA 1700

bb. 65. iráni termékekkel bővíthető a fogyasztási cikk import - nyilatkozat a magyar-iráni vegyesbizottsági tárgyalásokról

i sz/gk/e hgy

1970. május 19.

Losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének múlt évben iránban tett látogatása után a gazdasági kapcsolatok fejleszté- sére kidolgozott akcióprogram keretében létrehozott magyar-irá- ni vegyesbizottság egyik munkacsoportja a napokban iránban tárgyalásokat folytatott. a magyar delegációt vezető veresSpé- ter, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője az mti munkatársának a következőket mondta:

- feladatunk volt, hogy megvizsgáljuk, milyen iráni termé- kekkel bővíthetők az importcikkék, s milyen magyar gépipari ter- mékek exportja fokozható. egyúttal eszmecserét folytattunk a mű- szaki-tudományos együttműködési egyezmény előkészítéséről. tár- gyalunk az iráni gazdasági minisztérium és több más hivatalos szerv képviselőivel, s delegációnk, - amelynek tagja volt a belkereskedelmi minisztérium több képviselője is - felkeresett egész sor olyan üzemet, amelynek termékei a magyar importlistára kerülhetnek. vizsgálták az iránban angol licenc alapján és rész- ben eredeti alkatrészekből összeszerelt személyautók vásárlásá- nak lehetőségeit. az iráni fél szívesen fogadná, ha erről több évre szóló szerződést köthetnénk. ajánlatokat kértek vállala- taink képviselői több ezer hűtőszekrény, gáztűzhely, olajkályha, vásárlásához is. a gyártó cégek elküldik mintapéldányaikat, és ha azok a használati, minőségi követelményeknek, s a szállítási feltételeknek, árainknak megfelelnek, iráni gyártmányokkal is gyanapíthatjuk üzletünk áru kínálatát. egyébre vonatkozik tex- tilipari gyártmányokra, kötőtholmira, lábbelire, műanyagipari termékekre, kozmetikai, testápolási cikkekre és az élelmiszerek egész sorára.

- a magyar import fokozása azon múlik, hogyan növelhető az iránba irányuló magyar gépexport. ez volt tárgyalásaink másik fő témaköre. az iráni fél a közeljövőben szakértőket küld, hogy a magyar export-ajánlatokat a helyszínen tanulmányozzák. irán gaz- daságfejlesztési programjaiba jól beilleszthető a magyar hir- adástechnikai, távközlési berendezések, vízi és vasúti járművek s egyéb gépipari termékek szállítása. érintettük a műszaki-tudo- mányos együttműködés fejlesztésének kérdéseit is, vállalata- ink képviselői tárgyalnak például arról, hogyan kapcsolódhatná- nak be a gorgáni mezőgazdasági terület fejlesztésébe és magyar felszerelések szállításával hogyan vehetnének részt szakiskolák felállításában. /mtl/

...

16.43/e

- 39 -

NA 1705

bb. 66. megemlékezés ho si minh 80. születésnapjáról - békenagygyűlés a ganz villamosági műveknél

t tf/j/e hgy

1970. május 19.

közép-vietnam kim lien nevű falujában 1890. május 19-én született ho si minh, a vietnami dolgozók pártja központi bizottságának és a vietnami demokratikus köztársaságnak 1969 szeptemberében elhunyt elnöke. születésének 80. évfordulójáról - a világszerte tartott ünnepségekhez hasonlóan - békenagygyűlésen emlékeztek meg kedd délután budapesten. a ganz villamosági művek lövőház utcai gyáregységének nagy szerelőcsarnoka volt az esemény színhelye. megjelent kiss károly, az mszmp központi bizottságának tagja, az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizottság alelnöke, a békemozgalom több más vezetője, a külügyminisztérium képviselője, a 2. keleti párt- és állami vezetői. képviseltette magát a vdk és a vdk magyarországi nagykövetsége.

↓ ott voltak

a szolidaritási gyűlés sokszáz résztvevője először jektusonknak „a gyilkolás szabadsága”, című megrázó költeményét hallgatta meg. ezután orlovics endre, a gyár szakszervezeti bizottságának titkára mondott megnyitót.

sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára volt a nagygyűlés szónoka. bevezetőben emlékeztetett arra: a béke világtanács felhívással fordult a nemzeti békemozgalmakhoz, hogy május 19., ho si minh születésnapja világszerte legyen harci nap, az indokina népeivel vállalt szolidaritás napja. a magyar békemozgalom is magáévá tette a felhívást, s országsszerte ünnepségeken, gyűléseken emlékeznek most ho apóra.

- ho si minh volt az alapítója az indokina kommunista pártnak, az övé a legnagyobb érdem a vietnami demokratikus köztársaság létrehozásában - hangsúlyozta sebestyén nándorné. - egész életét a függetlenségért, a forradalom, a kommunizmus ügyéért és a nép boldogságáért vívott harcnak szentelte. küzdelmes, áldozatos életében neve eggyé forrott az imperializmus elleni küzdelemmel. olyan forradalmár, politikus, államférfi volt, aki a legmagasabb méltóságban is megmaradt egyszerű embernek, aki csak a felelősségből vállalt többet magára, de lemondott a kiváltságokról. vietnam négyezer éves történelmének legviharosabb, egyszerűs mind legdicsőbb éveiben tetteivel alapozta meg politikai végrendeletét: „egész életemben teljes szívvel és erővel a hazáért, a forradalmat és a népet szolgáltam,,.

/folyt.köv./
16.55/e

- 40 -

NA 1715

bb. 66. /megemlékezés...folyt./e

hazájában és a haladó emberiség minden körében szerették és tisztelték, népének ho si minh - ami egyébként magyarra fordítva annyit jelent: tisztánlátó vagy felvilágosító - ho apó volt. e két szóban ötvöződött az egész nép tisztelete és szeretete egy példás életű ember, egy nagy forradalmár iránt.

- végrendeletében a többi között ezt írta: „az amerikaiak elleni küzdelem még elhúzódhat, honfitársainknak még bizonyára további súlyos áldozatokat kell hozniuk anyagiakban és emberéletben. mindazonáltal elszántan kell harcolnunk az amerikai támadók ellen a végső győzelemig. bármilyen nehézség és nélkülözés árán, de mindenképpen győzni fog népünk. az amerikai imperialistáknak ki kell takarodniuk országunkból. hazánk kétségkívül egyesülni fog. északi és déli honfitársaink feltűnül egy családban, egy fedél alatt fognak találkozni. országunké lesz az a nagy dicsőség, hogy kis nemzet létére, hősi harcban két nagy imperialista hatalmat győzött le - a franciát és az amerikai - és méltóképpen járult hozzá a nemzeti felszabadító mozgalom ügyéhez., a vietnami néppel együtt - hangsúlyozta az országos béketanács titkára - ezt hiszi, ezt vállalja az egész haladó világ! bizunk abban, hogy a vietnami nép mielőbb ki fogja harcolni ezt a győzelmet.

arról is beszélt sebestyén nándorné, hogy világszerte nagy felháborodást keltett az amerikai egyesült államok újabb galád lépése, az invázió kambodzs ellen és az amerikai bombázók újbóli megjelenése a vdk fölött, nixon elnök, aki eddig hazug bekezdőlamokkal, az amerikai csapatok fokozatos kivonásának ígéretével igyekezett lecsillapítani a háboru ellen világszerte gyűrűző tiltakozást, olyan lépésre szánta el magát, amitől elődei visszariadtak. a kambodzsai invázióval délkelet-ázsia területén újabb háborus tüzfészek keletkezett. az amerikai hadsereg három fronton indított agressziót e térség népei ellen: vietnamban, laoszbán és kambodzsába. a nemzetközi jog durva megsértéséről van szó, s a világ egész haladó közvéleménye támogatja a szabadságukért harcoló indokina népeket, akiknek célja: a függetlenség, a béke és a semlegesség helyreállítása. ennek feltétele, hogy az agresszorok azonnal, feltétel nélkül hagyják el vietnam, laosz és kambodzs területét.

/folyt.köv./
17.00/e

- 41 -

NA 1720

bb. 66. /megemlékezés...2.folyt./e

rámutatott a szónok, hogy az indokina elleni újabb támadás - amely már most előrevetíti a kudarc árnyékát - a korábbinál is erősebb egységbe fogta a történelem során már annyiszor egymásra utalt indokina népeket. ennek jegyében jött létre az indokina népek vezetőinek csucsértekezlete, amelyen egységfront alakult az agresszorok ellen, a függetlenség védelmében. az elmúlt napokban megalakult a kambodzsai nemzeti egységkormány is - norodom szihanuk vezetésével -, amely szervezője, irányítója a kambodzsai nép függetlenségi harcának. a magyar nép nagy örömmel üdvözölte azokat a híreket, amelyek a kambodzsai szabadságharcosok sikereiről, kezdeményezéseiről számoltak be.

- ami ma indokinában történik - hangsúlyozta sebestyén nádorné -, az kihat a világ más pontjaira is és mérgezi a nemzetközi légkört. éppen ezért nyomtatékosan szükség van arra, hogy minden imperialistaellenes erő fogjon össze és akcióegységben lépjen fel a délkelet-ázsiai imperialista agresszióval szemben.

felszólalt a békegyűlésen hoang luong, a vdk magyarországi nagykövete is. aszolidaritási esemény résztvevői végezetül állásfoglalásukban rögzítették tiltakozásukat az egyesült államok indokina agressziója ellen. az állásfoglalás szövegét átadták hoang luongnak és úgy határoztak, hogy az okmányból egy példányt eljuttatnak kairóba is, az afroázsiai szolidaritási bizottság által kezdeményezett nemzetközi konferencia résztvevőihez. /mti/

...

bb. 70. nigériai professzor budapestben

lk/e hgy

1970. május 19.

a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására budapestre érkezett oluwasamni professzor, a nigériai ife egyetemének rektora, hogy felvegye a kapcsolatokat a magyar felsőoktatási szervekkel. meglátogat több felsőoktatási intézményt és pénteken előadást tart a magyar tudományos akadémia afro-ázsiai kutatóintézetének központjában nigéria gazdasági helyzetéről. /mti/

...

17.03/e

- 42 -

MA 17²⁰

bb. 67. ötven új készítmény az elmúlt két évben - a magyar gyógyszeripari egyesülés sajtótájékoztatója

t tz/lk/e hgy

1970. május 19.

a magyar gyógyszeripari egyesülés és a medimpex keddi - a bnv alkalmából tartott - sajtótájékoztatóján norváth gyula, az egyesülés elnökhelyettese az iparág fejlődéséről elmondotta, hogy annak termelési értéke 1949 óta 67,6-szeresére, exportja 220-szorosára nőtt. az ország vegyiparában a gyógyszeripar részesedése a világtárlagnak tekinthető 12 százalék helyett meghaladja a 18 százalékot.

az utóbbi két évben mintegy ötven új gyártmányukat hozták forgalomba, köztük a seduxent és a glipondynt, az egészen kiváló eredményeket produkáló hozamfokozó új állatgyógyászati készítményt. fontos feladatuk: a korábbi célüzemek, tehát csak egyetlen meghatározott termék előállítására képesített üzemek helyett sok célu, „rugalmas”, üzemek építése, amelyeknek munkája jóval gazdaságosabb lehet.

a fejlesztés a következő esztendőben túlnyomórészt a vidékre koncentrálódik. jövőre befejeződik az alkaloida modernizálásának egyik szakasza, jelentősen fejlődik a biogal, valamint a kőbányai gyógyszerárugyár dorogi, az egyesült gyógyszer- és tápszergyár körmendi és a chinoin nagygyári telepe.

nagy erőfeszítéseket tesznek - mondotta horváth gyula - az új állatgyógyászati, illetve hozamnövelő takarmányadalékok kidolgozására és gyártásuk bevezetésére. sőt, egyes gyógyszer-gyáraink már a növényvédőszeres és különféle féregirtószeres kutatására, illetve gyártására is felkészülnek. de történtek előkészületek bizonyos gyógykozmetikumok előállítására is, természetesen az ilyen irányú elképzeléseket pontosan összehangolják a hasonló rendeltetésű vegyipari vállalatok terveivel. /mti/

...

bb. 69. nszép küldöttség érkezett budapestre

lk/e hgy

1970. május 19.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására kedden hazánkba érkezett a német szocialista egységpárt pártmunkás küldöttsége prof. dr. helmut koziolek, a nszép kb központi vezetőképző intézete igazgatójának vezetésével. a ferihegyi repülőtéren bálint józsef, az mszmp kb gazdaságpolitikai osztályának vezetője fogadta. /mti/

17.18/e

- 43 -

MA 17³⁰

bb. 68. tárgyalások a gazdasági kapcsolatok fejlesztéséről több dél-amerikai országgal - czeitler sándor miniszterhelyettes ecuadorba utazott

1 sz/gk/e hgy

1970. május 19.

ecuador fővárosában, quitóban május 21-én nyílik meg az első önálló magyar kiállítás, amelyen 12 külkereskedelmi és iparvállalat állítja ki exportcikkeit, elsősorban gépipari termékeit. a kiállítás megnyitására kedden ecuadorba utazott czeitler sándor külkereskedelmi miniszterhelyettes.

dél-amerika több országával, köztük argentinával, brazilával, chilével, kolumbiával, uruguay-al, bankközi és államközi szerződések már korábban is alátámasztották a kereskedelmi kapcsolatokat. peruval és boliviával a közelmúltban kötött szerződést külkereskedelmünk. ecuadorral 1967-ben írt alá a magyar külkereskedelem államközi szerződést, s ezt megelőzően bankközi megállapodás volt érvényben. az utóbbi években a ecuadori áruk vásárlása nagymértékben növekedett: banánt, kávé és több más cikket importáltunk. ecuadori kávé tartalmaz például az omnia-keverék. az ecuadorba irányuló magyar export az importnál szerényebb mértékben emelkedett, s a magyar kiállítás célja, hogy megismertesse az árukinálatot, felkeltse az ecuadori üzleti körök érdeklődését. czeitler sándor miniszterhelyettes ott-tartózkodása során megbeszéléseket folytat majd az ecuadori gazdasági élet több vezetőjével a két ország közötti gazdasági kapcsolatok további szélesítésének lehetőségéről.

czeitler sándor és kísérete ellátogat argentinába és chilébe is, ahol magasszintű megbeszéléseken értékelik az eddigi kapcsolatokat, s javaslatokat tesznek az export-import forgalom bővítésére. argentinában megbeszéléseket folytatnak a jövő évben buenos aires-ben megrendezendő magyar kiállításról is. /mti/

bb. 71. a magyar-csehszlovák belkereskedelmi állandó bizottság

gg/e hgy

1970. május 19.

szerdán kezdődő ülészakára csehszlovák küldöttség érkezett hazánkba e. deckernek, a szlovák szocialista köztársaság kereskedelmi miniszterhelyettesének vezetésével. a delegációt dr. sághy vilmos, a belkereskedelmi miniszter első helyettese, a magyar tagozat vezetője fogadta. /mti/

17.25/e

17.25/e +ének első -44-

bb. 72. a termelészövetkezetek országos tanácsa elnökségének felhívása az árvíz sújtotta termelészövetkezetek megsegítésére

jf/gk/e ie hgy

1970. május 19.

az árvíz sújtotta területen a mezőgazdasági termelészövetkezetek egész sorában megsemmisült az ígéretek termése; 134-tesztlottak az idej tervek és bizonytalanná vált a tagság kenyere. ebben a helyzetben országsszerte számos termelészövetkezet juttatta kifejezésre segítő szándékát. a termelészövetkezetek országos tanácsának elnöksége ezért a tsz-ek kezdeményezésére úgy határozott, hogy országos jellegű akcióprogram szervezésével segíti a termelészövetkezeteknek az árvíz sújtotta közös és háztáji gazdaságok megsegítésére indított mozgalmát.

az elnökség felhívja az ország valamennyi mezőgazdasági és halászati termelészövetkezetét, valamint a szakszövetkezeteket, hogy a kölcsönös segítés és támogatás szövetkezeti elvének megfelelően nélkülözhető anyagi eszközeik önkéntes felajánlásával nyújtsanak segítséget a károsult gazdaságok termelő munkájának újrakezdéséhez és a károk helyreállításához.

az elnökség felkéri a termelészövetkezeteket, bízzák meg területi szövetségeiket, hogy a tot elnökségének akcióprogramjához csatlakozva és annak irányelvei szerint vegyenek részt a segélynyújtás szervezésében és lebonyolításában.

a tot elnöksége nevében

szabó istván elnök
dr. k.nagy sándor főtitkár

/mti/

bb. 74. nógrád megyei internacionalisták szovjet kitüntetése

vid/e la

1970. május 19.

a szovjetunió legfelső tanácsának elnöksége „harcis érdemeikért”, érdeméremmel tüntetett ki 18 nógrád megyei internacionalistát a nagy októberi szocialista forradalomban való részvételükért, helytállásukért az intervenció elleni háborúban. az érdemérmek átadására kedden salgótarjánban, a megyei pártszékházban került sor bensőséges ünnepség keretében, melyen részt vett jedlicska gyula, a megyei pártbizottság első titkára. a veterán harcosokat géczy jános, a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke köszöntötte, majd j.v. ponomarev, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa átnyújtotta a kitüntetések. az egykori internacionalista harcosok nevében merta györgy mondott köszönetet a kitüntetésért. /mti/

17.45/e

- 45 -

18.03/e

M. F. 1735

bb. 73. Losonczy pál, az elnöki tanács elnöke

gk/e hgy

1970. május 19.

táviratban fejezte ki jókívánságait 5. olav norvég királynak norvégia nemzeti ünnepé alkalmából. /mti/

bb. 75. Ilmár mátyás, a kormány elnökhelyettese

kf/e hgy

1970. május 19.

kedden fogadta az uloot /hivatalos idegenforgalmi szervezetek nemzetközi szövetsége/ elnökét, g. faddoult és főtisztját, r. lonatit, továbbá az idegenforgalmi tanácskozáson résztvevő a. salvat mexikói minisztert és el. konyt, az egyesült arab köztársaság miniszterét. a fogadáson részt vett szurdi istván belkereskedelmi miniszter, az országos idegenforgalmi tanács elnöke.

a közvetlen beszélgetés során szóba kerültek a nemzetközi idegenforgalom aktuális kérdései, továbbá, hogy az ensz legutóbbi közgyűlésének határozata szerint az uloot kormányközi szervvé alakul, s mint ilyen, szorosan együttműködik az ensz-szel és szakosított szerveivel. /mti/

bb. 82. káliai gyula,

gk/e hgy

1970. május 19.

a hazafias népfrent országos tanácsának elnöke táviratban üdvözölte a laoszi népet támogató kairói nemzetközi konferenciát. táviratában a többi között a következőket írja: „őszintén kívánjuk, hogy a konferencia fokozza az indokinaí népek igazságos, imperialistaellenes harcát támogató nemzetközi összefogást és járuljon hozzá a népek függetlenségének kivívásához... /mti/

17.50/e
18.12/e

- 46 -



bb. 76. - csökkent a zöldségtermő terület heves megyében -
ülést tartott a heves megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/e la

1970. május 19.

a heves megyei tanács végrehajtó bizottsága egerben tartott keddi ülésén azt vizsgálta, hogy a mezőgazdaságban, hogyan érvényesültek a gazdaságpolitikai eszközök, hogyan alakult az árutermelés és az ellátás.

a beterjesztett jelentés hangsúlyozza, hogy a harmadik ötéves terv időszakában az árutermelés összességében kedvezően alakult, a gazdaságirányítás reformmja által bevezetett ösztönzők hatására egyre növekvő mennyiségű árutömeg áll a fogyasztók rendelkezésére és az exportigények kielégítésére.

számos közös gazdaság magas termelékenységet biztosító szarvasmarha- és sertés-telep építését kezdte meg külön-külön, vagy közös vállalkozás formájában, ezek a beruházások a sertés- és a marhahús termelésben 2-3 éven belül jelentős fellendülést eredményeznek majd.

a végrehajtó bizottsági ülésen megállapították, hogy a jelenleg érvényben lévő közgazdasági szabályozók nem hatnak ösztönzőleg a zöldség- és gyümölcsstermelésre. az ország egyik legjelentősebb zöldségtermő körzetében, heves megyében ez fékezi a termelési kedvet. ez a területek csökkenésében és a termelés korszerűsítésének elhanyagolásában egyaránt kifejezésre jut. a paradicsom, a görögdinnye, továbbá a zöldborsó, a zöldbab és más fontos zöldségféle vetésterülete mintegy 3 000 holddal kevesebb a szokásosnál.

megállapították, hogy a fejlesztéshez és a termelés növeléséhez nagyobbarányú tőkebefektetésre lenne szükség, de ehhez a megfelelő szintű támogatás jelenleg nincs biztosítva. gyors beavatkozásra lenne szükség ahhoz, hogy az igények kielégítése terén ne jelentkezzék elmaradás.

a beruházások fejlesztésének egyik fontos módját a termelő és felvásárló vállalatok közötti kapcsolat kedvezőbb alakulásában, valamint a termelő üzemek társulásából származó anyagi források felhasználásában jelölte meg a végrehajtó bizottság. /mti/

18.00/e

- 47 -

NX 1905

bb. 77. a kislé föld termelőszövetkezetei már teljesítették harmadik ötéves tervüket

vid/e hgy

1970. május 19.

győr-sopron megye termelőszövetkezeti elnökeinek négynapos tanácskozását kedden sopronban lombos ferenc a megyei tanács vb elnöke nyitotta meg. szólt arról, hogy a kislé föld termelőszövetkezetei és a felvásárló vállalatok már az elmúlt év végén teljesítették harmadik ötéves tervüket. a bázis évéhez, 1965-höz viszonyítva ugyanis a mezőgazdasági termelés 20 százalékkal, az áru értékesítés pedig 42 százalékkal növekedett. a növénytermesztésben csaknem minden növényfélésegnél magasabb hozamokat értek el az előirányozottnál. elmondotta, hogy az idén újabb négy százalékkal kívánják emelni a hozamokat. kenyérgabonából el akarják érni a 17.2 mázsás termésátlagot, míg kukoricából májusi morzsoltban számítva, holdanként 23 mázsát kívánnak betakarítani.

a tsz elnökök ezután meghallgatták tobak istvánnak, az mszmp központi bizottsága gazdaságpolitikai osztálya munkatársának előadását a pénz- és hiteligazdálkodásról és a célcsoportos beruházásokról.

a további napokban neves szakemberek tartanak előadásokat a növénytermesztés, az állattenyésztés legújabb eredményeiről, a vezetés módszereiről. tapasztalatcsere látogatást tesznek az elnökök a fertődi, a kapuvári termelőszövetkezetekben, ahol a korszerű legelőgazdálkodást, a termálenergia hasznosítását tanulmányozzák. /mti/

...-

bb. 78. új iparág honosodik meg vas megyében - a vegyészeti

vid/e hgy la

1970. május 19.

a korábban csak élelmiszer- és könnyűiparral rendelkező vas megyében a gépgyártás és a híradástechnika után harmadik új iparágként gyökeret ver a vegyészet. szombathely új ipartelepén hozta létre hármas számú gyáregységét a hungária műanyagfeldolgozó vállalat. az élelmiszer- és édesipar igen sok műanyag csomagoló eszköze készül itt. most készítik elő a fiatal üzem bővítését, amelynek eredményeként lényegesen nő a kapacitás és megkezdődik az építészeti szigetelésre használt hungarocell gyártását.

/folyt.köv./
18.08/e

- 48 -

18.20/e

NA 1830

bb. 78. /új iparág...folyt./e

a szombathelyi mezőgazdasági vegyi ktsz osztrák licenc alapján készíti és forgalmazza hazánkban a világ egyik legjobb rozsdaboldóját és átalakítóját, a „cr-25-„öt. a szeroldja az oxidréteget és vasfoszfáttá alakítja át, amivel védi a tárgyakat a további rozsdásodástól.

körmenden a hazai gyógyszer- és tápszergyártás új bázisa alakul ki. máris 40 helyi fiatal tanul az ország különböző vegyipari technikumaiban, akik az 1971 végére elkészülő 1 000 fős üzem szakmunkás-gárdájának gerincét alkotják majd. /mti/

...-

bb. 79. rekonstrukció, új gyártmány a szim székesfehérvári gyárában

vid/e hgy

1970. május 19.

a szim székesfehérvári köszörűgép gyára az idén huszesztendőss. az üzem, amely megbízható köszörűgépeivel és vasuti fékberendezéseivel itthon és külföldön is jó nevet szerzett magának, most korszerűsítik.

amint hegyi jános igazgató keddi sajtótájékoztatóján elmondotta, a gyár 1969-ben elkezdett rekonstrukcióra négy év alatt összesen 64,8 millió forintot fordítanak. korszerűsítik a közműhálózatot, bevezetik a gyárba a földgázt, bővítik a gépesítést. az új konyhát és éttermet már üzembe helyezték, az új formaszekrény tárolót és vasraktárat is átadták rendeltetésének. május végén átadják az új készáruraktárat, hétszáznyolcvan személyes fürdő-öltözőt építenek, s elkészültek a 250 személyes gyári munkásszálló tervei is. az 1972-ben befejeződő rekonstrukció elsősorban a gyár dolgozóinak munkakörülményeit teszi kedvezőbbé.

a székesfehérvári gyár hagyományos termékei, a köszörűgépeken és vasuti fékberendezéseken kívül rövidesen új gyártmánnyal is jelentkezik. a vasuti fékrendszerekhez hasonlóan a nyugatnémet knorr szabadalom alapján a közúti járművek fékberendezéseinek gyártására is felkészültek. hétféle közúti fékrendszer - elsősorban tehergépkocsik és autóbuszok fékberendezéseinek mintasorozatait készítik el. céljuk, hogy jövőre a közúti fékberendezések sorozatgyártását is megkezdjék.

a budapesti nemzetközi vásáron, az ikarus kiállítási területén már bemutatják a közúti fékszerelvény első példányait, a petőfi csarnokban pedig a bevált vasuti fékberendezéseket, s a székesfehérvári köszörűgépeket állítják ki. /mti/

18.17/e
18.27/e

- 49 -

NA 1835

bb. 80. a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottságának és a szakszervezetek nógrád megyei tanácsa elnökségének együttes ülése

vid/e hgy la

1970. május 19.

együttes ülést tartott kedden a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága és a szakszervezetek nógrád megyei tanácsának elnöksége a szakszervezetek salgótarjáni székházában. a tanácskozás napirendjére olyan kérdéseket tűztek, melyekre mindkét testület hozott már külön-külön, de együttesen is határozatokat. a legélénkebb vita a munkaidő csökkentésére hozott határozatok végrehajtásával kapcsolatban bontakozott ki.

a tanács munkügyi osztálya, valamint az szmt közgazdasági munkabizottsága által a tanácskozás elé terjesztett beszámolóból kitűnt, hogy jelenleg 51 vállalatnál, üzemben, kisipari termelőszövetkezetben összesen 38 000 ember - a megye iparában foglalkoztatottaknak 86 százaléka - dolgozik 44 órás munkaidőben. az együttes ülés megelégedéssel állapította meg, hogy a csökkentett munkaidőre való áttérést a vállalatok többségében szervezetter, megfelelő előkészületek megtétele után hajtották végre, s csupán a riolex építőanyagipari vállalatnál bizonyult megalapozatlannak a helyi vezetők döntése, s felügyeleti szervének utasítására visszaállították a 48 órás munkaidőt. a rövidített munkaidő bevezetése óta tapasztaltak is azt tükrözik, hogy általában nem vezetett a termelés visszaesésére és kedvező hatással volt a dolgozók művelődésére, szórakozására.

nyugtalanító jelenség azonban a tulórák számának szinte ugrásszerű növekedése. a két testület állást foglalt ez ellen, mert ellentétben áll a kormánynak a munkaidő csökkentésére hozott intézkedéseivel. a jelenség okai az esetek többségében arra vezethetők vissza, hogy a vállalatok a munkaidő csökkentése érdekében hozott műszaki fejlesztési, munkaszervezési intézkedéseiket csak részben hajtották végre. ezért a két testület felhívással fordul az üzemek, vállalatok gazdasági, politikai és tömegszervezeti vezetőihez: szigorúan ellenőrizték azoknak az intézkedési terveknek a végrehajtását, amelyeket a munkaidő csökkentésének bevezetése előtt kidolgoztak. felszólították a vállalati szakszervezeti bizottságokat, hogy csak a népgazdasági szempontból nagyon indokolt esetekben engedélyezzék a tulórázást. /mti/

18.25/e

- 50 -

MA 1840

18.30/e

bb. 84. több mint 400 négyzetkilométernyi terület került víz alá a tiszsa-szamos közben - lokalizációs töltés a marosnál

ö sb/vid/gas/e la

1970. május 19.

a tiszsa vízgyűjtő területén az utóbbi 24 órában nem volt számottevő csapadék. a szamos felső szakaszán 1-3, a maros felső ágánál 3-9 milliméter csapadékot mértek. a tiszsa záhonyig apad, s az árhullám kedd reggeltől tartósan tetőzik dombrádnál. a szamos lassan apad, s a kraszán újabb kis áradás kezdődött.

a legnagyobb erők továbbra is a tiszsa felső szakaszán és annak mellékfolyóin védik a gátakat. a legújabb felmérések szerint a tiszsa-szamos közben 430 négyzetkilométernyi terület került víz alá. ebben a térségben mintegy 350 millió köbméter víz borítja a földeket. olcsvaapátinál, a tiszsa balparti gátján nyitott kapun át és nagyteljesítményű szivattyukkal eddig 32,4 millió köbméter vizet vezettek vissza a tiszába az elöntött területről. kedden a korábbi 80 méteres átvágást 200 méterre szélesítették, hogy meggyorsítsák a víz visszavezetését. a szamos és a kraszna között 86 négyzetkilométernyi területet öntött el a víz. e mintegy 40 millió köbméternyi vízből eddig 6,1 millió köbmétert sikerült - főleg szivattyuzással - a kraszna felé vezetni. a legjobb esetben is a szamos és a kraszna közötti területen még mintegy két hét, a tiszsa-szamos közben több mint három hét szükséges a kiáradt víz visszavezetéséhez. a víztelepítés után sem lehet azonnal megkezdni a visszaköltöztetéseket, mert előbb a területet fertőtleníteni kell. közbe jöhet azonban még esetleg újabb áradás, esőzés vagy más kedvezőtlen körülmény, ami miatt hosszabb idejű védekezésre lesz szükség.

árhullám vonul le a bodrogon is. kedden a csehszlovák szakaszon, bodrogszerdahelynél 667 centiméteres vízszinttel tetőzött az árhullám, s ezzel 91 centiméternyire közelítette meg a maximumot. a magyar szakaszon a következő napokban várható a tetőzés. a bodrogzugban - a tiszsa és a bodrog közötti hullámtérben - mintegy 9 000 hold rétet és legelőt öntött el a víz. ez a nagy ,,tároló,, a jelenlegi helyzetben segítséget jelent, mert a réteken szétáradt víztömeg visszatartásával mérsékli a tiszsa áradását, a tokaji ,,árvízcsucs,, kialakulását.

/folyt.köv./

18.40/e

- 51 -

MA 2010

t

vbb. 84. /több mint 400...folyt./e

a maros magyar szakaszán kedden meggyorsult az áradás. mákonál szerdára várják a tetőzést 520-540 centiméter körüli vízszinttel, amely mintegy 40-60 centiméternyire közelíti meg a maximumot. nagy erők magasztják a maros töltéseit. egy nap alatt 2 700 méter hosszú szakaszon építettek nyulgátakat, illetve erősítették a töltéseket. a legfrissebb jelentés szerint romániai területen a folyó jobbpartja mentén húzódó műuton át kiáradt a maros. a magyar szakaszon azonban már felkészültek egy esetleges gátszakadásra, s lokalizációs védelmi vonalat építettek, amely felfogja a romániai területről átáramló vizet és lehetővé teszi visszavezetését a marosba.

a vízügyi előrejelzések szerint szegednél a tiszta kétszer tetőzik. először ugyanis a maros áradása miatt május 24-e táján szegednél 835 centiméteres vízszint várható, majd május végén és június elején a felső-tiszáról levonuló víztömeg hatására lehet számítani az újabb tetőzésre, 850-880 centiméter körüli vízszintre, amely 40-70 centiméternyire közelíti meg a maximumot. /mti/

bb. 83. váci mihály nevét vette fel a tit veszprém megyei irodalmi szinpada

La/vid/e fm

1970. május 19.

nemrég elhunyt kiváló költőnk, váci mihály nevét vette fel a tit veszprém megyei irodalmi szinpada. a névadó ünnepséget kedden tartották veszprémben, a szakszervezetek kisaludy művelődési házában. /mti/

bb. 85. az árvízvédelmi helyzetről tárgyalt az országos vizgazdálkodási bizottság

sb/gas/e la

1970. május 19.

az országos vizgazdálkodási bizottság kedden délután az országos vízügyi hivatal székházában ülést tartott, amelyen megtárgyalta a tiszavölgyi árvédekezésről szóló jelentést. ennek alapján az árvízvédelmi kormánybiztos a továbbiakban szükséges intézkedésekről előterjesztést visz a kormány elé. /mti/

18.45/e

- 52 -

NA 1850

bb 86. az iparszerű sertéshus termelés problémáiról tanácskoztak agárdon a kgst országok sertéstenyésztési szakértői

vid/mné/ny la

1970. május 19.

sertéstenyésztési tanácskozás kezdődött kedden az agárdi állami gazdaságban: a kgst országok, valamint jugoszlávia és vietnam szakértői tanácskoztak az iparszerű sertéshus termelés problémáiról.

a vendégeket - nyolc ország küldötteit - dr. Lőrincz József, a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium termelési és műszaki fejlesztési főosztályvezetője üdvözölte, majd dr. magas László, a mém főosztályvezetője tartott előadást a hazai sertéstenyésztési helyzetéről. elmondta, hogy a sertéshus termelés minden országban nagyjelentőségű probléma, hazánkban, ahol a fogyasztás az összes hustermelés 55-57 százaléka, rendkívül fontos a sertéshus iparszerű termelése. ennek érdekében két és fél éve megkezdődött a nagyüzemekben az iparszerű sertéstelepek kialakítása. ezek jelenleg az összes sertéshus-termelés 20 százalékát adják. a korszerű sertéstelepek létesítésére hazánkban különböző vállalkozások alakultak. ezek között is rendkívül figyelemreméltó a vendéglátó agárdi állami gazdaság és még két gazdaság közös vállalkozása, az agrokompex, amelynek sertéstenyésztő telepei már országsszerte ismertek.

az előadás után munkácsy László, a mém osztályvezetőhelyettese számolt be az iparszerű sertéstartás építészeti és technológiai fejlesztésének irányairól, majd dr. csire Lajos, az állattenyésztési kutatóintézet tudományos osztályvezetője tartott előadást a sertéstenyésztés-komplex fejlesztésének kutatási kérdéseiről.

ezután a részvevő országok küldöttségeinek vezetői számoltak be országuk sertéstenyésztésének helyzetéről.

a tanácskozás szerdán folytatódik. /mti/
f.-.

bb 81. heves megyei veteránok szovjet kitüntetése

vid/ny la

1970. május 19.

kedden egerben a megyei pártbizottság székházában rendezett ünnepségen 13 heves megyei veteránt tüntettek ki a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége által adományozott „harci érdeméért”, „érdeméremmel”. a veteránok a nagy októberi szocialista forradalomban, valamint a polgárháboruban tanúsított tevékenységükkel váltak érdemessé a kitüntetésre, amelyet a legfelsőbb tanács elnöksége nevében j.v. ponomarjov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa adott át. jelen volt hazai béla, a megyei pártbizottság titkára és szalay istván, a megyei tanács vb elnökhelyettese /mti/

18.50/ny

- 53 -

NA 1851

vbb. 84. /több mint 400...folyt./e

a maros magyar szakaszán kedden meggyorsult az áradás. mákónál szerdára várják a tetőzést 520-540 centiméter körüli vízszinttel, amely mintegy 40-60 centiméternyire közelíti meg a maximumot. nagy erők magasítják a maros töltéseit. egy nap alatt 2 700 méter hosszú szakaszon építettek nyulgátakat, illetve erősítették a töltéseket. a legfrissebb jelentés szerint romániai területen a folyó jobbpartja mentén huzódó műuton át kiáradt a maros. a magyar szakaszon azonban már felkészültek egy esetleges gátszakadásra, s lokalizációs védelmi vonalat építettek, amely felfogja a romániai területről átáramló vizet és lehetővé teszi visszavezetését a marosba.

a vízügyi előrejelzések szerint szegednél a tiszta kétszer tetőzik. először ugyanis a maros áradása miatt május 24-e táján szegednél 835 centiméteres vízszint várható, majd május végén és június elején a felső-tiszáról levonuló víztömeg hatására lehet számítani az újabb tetőzésre, 850-880 centiméter körüli vízszintre, amely 40-70 centiméternyire közelíti meg a maximumot. /mti/

bb. 83. váci mihály nevét vette fel a tit veszprém megyei irodalmi szinpada

La/vid/e fm

1970. május 19.

nemrég elhunyt kiváló költőnk, váci mihály nevét vette fel a tit veszprém megyei irodalmi szinpada. a névadó ünnepséget kedden tartották veszprémben, a szakszervezetek kisfaludy művelődési házában. /mti/

bb. 85. az árvízvédelmi helyzetről tárgyalt az országos vizgazdálkodási bizottság

sb/gas/e la

1970. május 19.

az országos vizgazdálkodási bizottság kedden délután az országos vízügyi hivatal székházában ülést tartott, amelyen megtárgyalta a tiszta-völgyi árvédekezésről szóló jelentést. ennek alapján az árvízvédelmi kormánybiztos a továbbiakban szükséges intézkedésekről előterjesztést visz a kormány elé. /mti/

18.45/e

NA 1800

5

bb 86. az iparszerű sertéshus termelés problémáiról tanácskoztak agárdon a kgst országok sertéstenyésztési szakértői

vid/mné/ny la

1970. május 19.

sertéstenyésztési tanácskozás kezdődött kedden az agárdi állami gazdaságban; a kgst országok, valamint jugoszlávia és vietnam szakértői tanácskoztak az iparszerű sertéshus termelés problémáiról.

a vendégeket - nyolc ország küldötteit - dr. Lőrincz József, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium termelési és műszaki-fejlesztési főosztályvezetője üdvözölte, majd dr. magas László, a mém főosztályvezetője tartott előadást a hazai sertéstenyésztés helyzetéről. elmondta, hogy a sertéshus termelés minden országban nagyjelentőségű probléma, hazánkban, ahol a fogyasztás az összes hustermelés 55-57 százaléka, rendkívül fontos a sertéshus iparszerű termelése. ennek érdekében két és fél éve megkezdődött a nagyüzemekben az iparszerű sertéstelepek kialakítása. ezek jelenleg az összes sertéshus-termelés 20 százalékát adják. a korszerű sertéstelepek létesítésére hazánkban különböző vállalkozások alakultak. ezek között is rendkívül figyelemreméltó a vendéglátó agárdi állami gazdaság és még két gazdaság közös vállalkozása, az agrokompex, amelynek sertéstenyésztő telepei már országszerte ismertek.

az előadás után munkácsy László, a mém osztályvezetőhelyettese számolt be az iparszerű sertéstartás építészeti és technológiai fejlesztésének irányairól, majd dr. csire Lajos, az állattenyésztési kutató-intézet tudományos osztályvezetője tartott előadást a sertéstenyésztés komplex fejlesztésének kutatási kérdéseiről.

ezután a részvevő országok küldöttségeinek vezetői számoltak be országuk sertéstenyésztésének helyzetéről.

a tanácskozás szerdán folytatódik. /mti/ f---

bb 81. heves megyei veteránok szovjet kitüntetése

vid/ny la

1970. május 19.

kedden egerben a megyei pártbizottság székházában rendezett ünnepségen 13 heves megyei veteránt tüntettek ki a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége által adományozott „harci érdemért”, érdeméremmel. a veteránok a nagy októberi szocialista forradalomban, valamint a polgárháborúban tanúsított tevékenységükkel váltak érdemessé a kitüntetésre, amelyet a legfelsőbb tanács elnöksége nevében J.V. Ponomarjov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa adott át. jelen volt hazai Béla, a megyei pártbizottság titkára és Szalay István, a megyei tanács vb elnökhelyettese /mti/

18.50/ny

NA 1800

bb 87. kormányküldöttség érkezik csehszlovákiából a bnv-re
- tájékoztató a csehszlovák részvételről

t sz/gg/ny la

1970. május 19.

kedden a magyar sajtó házában jozef buzek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa és a bnv csehszlovák pavilonjának vezetői tájékoztatták az újságírókat arról, milyen árubemutatóval vesz részt csehszlovákia az idei budapesti nemzetközi vásáron.

elmondották, hogy a két ország gazdasági jellege, fejlett ipara és mezőgazdasága meghatározza a kivitel és behozatal jellegét. a magyar-csehszlovák árucsereforgalomban főleg gépek cserélődnek. csehszlovákia magyarországra elsősorban beruházási javakat, berendezéseket, szerszámgepeket, tehergépkocsikat, építőipari gépeket, traktorokat, mezőgazdasági, vegyipari, gumiipari gépeket szállít. a csehszlovák gyártmányú közhasználati cikkek közül legismertebbek magyarországon a skoda gépkocsik, a jáwa motorkerékpárok, a üveg- és porcelánipari termékek, bútorok, bizsuárak, gumi-lábbelik és a sör. az idei budapesti nemzetközi vásáron is túlnyomórészt ilyen termékekkel jelentkezik a csehszlovák ipar, vagyis túlnyomó részt gépeket, berendezéseket soroztat fel az a 26 csehszlovák vállalat, amelynek kiállítása 1300 négyzetméter fedett és 1200 négyzetméter szabad területet foglal el. a termékek széles skáláját soroztatják fel és a gépbemutatót a közszükségleti cikkek választéka is kiegészíti.

a csehszlovák kiállítás érdekességei közé tartozik az új típusú skoda személygépkocsi, amely előreláthatólag a jövő héten már magyarországon is forgalomba kerül. a modern karosszériával és ötletesen megoldott belső térrel rendelkező autó 140 kilométer óránkénti sebességet ér el. bemutatják két jól ismert motorkerékpár-típus továbbfejlesztett változatát is. az ipari szakemberek körében érdeklődésre tart számot az investa vállalat vetélt nélküli szövőgépe, továbbá a kovo külkereskedelmi vállalat chimadent típusú fogorvosi röntgenje, dominant elnevezésű ofszet nyomdagépe. kiállítanak ötletes csomagoló gépeket, bemutatnak gőzkazán modelleket és néhány szerszámgepet is, bár ezek kiállítása s szokásosnál szerényebb, mivel hely hiányában inkább egyéb kiállításon hozzák el a gépek szélesebb választékát magyarországi bemutatóra.

/folyt köv/

-54-

12ak

19.20/ny

MF 1930

bb 87. / kormányküldöttségfolyt/ny

a tájékoztatón bejelentették, hogy magas szintű kormányküldöttség érkezik budapestre a vásár alkalmából, nagy számban jönnek el ipari és kereskedelmi szakemberek, üzletkötők, hogy a vásár is eredményesen szolgálhassa a magyar-csehszlovák gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztését, az áruforgalom növelését. /mti/

..-

bb 88. időjárásjelentés

gg/ny la

1970. május 19.

a meteorológiai intézet jelenti május 19-én, kedden este 19 órakor:

néhányórás napsütés

várható időjárás szerda estig: főként nappali felhőapzódás, legfeljebb egyes helyeken futózáporral. napközben kissé megélénkülő, változó irányú szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 20-25 fok között. /mti/

..-

bb. 89. a norvég nagykövet fogadása

t fe/gg/e la

1970. május 19.

tancred ibsen, norvégia budapesti nagykövete hazája nemzeti ünnepe alkalmából kedden este fogadást adott a városi gundel étteremben. a fogadáson megjelent nagy józsefné könnyűipari miniszter, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, dr. lászló andor államtitkár, a magyar nemzeti bank elnöke, szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, továbbá a politikai, a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet számos más, ismert személyisége. ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

..-

19.27/e

- 55 -

MF 1940

bb. 90. fehér Lajos megtekintette a tiszsa-szamos közti árvizsújtotta területet

vid/e La

1970. május 19.

fehér Lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese dégen imre árvízvédelmi kormánybiztosnak, az országos vízügyi hivatal elnökének és orosz ferencnek, a szabolcs-szatmár megyei pártbizottság első titkárának társaságában kedden helikopterről megtekintette a tiszsa-szamos közti árvizsújtotta területet.

ezt követően fehér Lajos mátészalkán és vásárosnaményban megbeszélést folytatott az árvízvédelmet irányító szervek vezetőivel a víz visszavezetéséről, a visszatelepítésről, s a helyreállítással összefüggő kérdésekről.

a minisztertanács elnökhelyettese mátészalkán árvízkarosultakkal is beszélgetést folytatott. /mti/

-...-

bb. 91. aczél györgy hazaérkezett moszkvai látogatásáról

ht/ir/e La

1970. május 19.

hazaérkezett moszkvából aczél györgy, az mszmp központi bizottságának titkára és óvári miklós, az mszmp kb tagja, a kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetője, aki az szkp központi bizottságának meghívására május 17-től 19-ig moszkvában tartózkodott.

aczél györgyöt fogadta ^{AP} kirilenko, az szkp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. a találkozó szívélyes, baráti légkörben zajlott le.

^{P.M.} a magyar pártvezetők találkoztak és megbeszélést folytattak gyemicsevvvel, az szkp pb póttagjával, a kb titkárával. a megbeszéléseken részt vett sauro, az szkp kb póttagja, a kb kulturális osztályának vezetője, valamint rapai gyula, a magyar népköztársaság moszkvai nagykövete. a magyar pártküldöttség tagjai találkoztak a szovjet írók szövetségének vezetőségével is.

L VASZILIN

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren jakab sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb osztályvezetője fogadta. jelen volt ny.ny. szikacsov, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének követ-tanácsosa. /mti/

19.57/e

- 56 -

NF 2015

bb. 92. magyar internacionalisták szovjet kitüntetése nyíregyházán

vid/e La

1970. május 19.

a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége a „harci érdemekért”, éremmel tüntetett ki 16 magyar - szabolcs-szatmár megyei - internacionalistát, akik aktívan részt vettek a nagy októberi szocialista forradalomban, a polgárháboruban, a szovjet hatalom kivívásáért folytatott harcokban. a kitüntetéseket a legfelsőbb tanács megbízásából f.j. tyitov, a szovjetunió magyarországi nagykövete nyújtotta át kedden délután nyíregyházán, a megyei pártbizottság épületében. az átadásnál megjelentek kállai sándor és dr. tar imre, a megyei pártbizottság titkárai, valamint dr. fekszi istván, a megyei tanács vb-elnöke. /mti/

-...-

bb. 93. az országos vízügyi hivatal tájékoztatója az árvédelmi helyzetről május 19-én 19.00 órakor

gg/e La

1970. május 19.

a tiszsa felső vízgyűjtőjén az elmúlt 24 órában csak nyomokban volt csapadék. a felső-tisza és mellékfolyói lassan apadnak. a tiszai árhullám kedden dombrádnál tetőzött. lejjebb a folyó árad. a tetőzés a tokaj alatti szakaszon is az eddigi maximum közelében várható.

a bodrog közepesen magas vízállása mérsékelten árad.

a tiszsa többi jelentősebb mellékfolyója - a maros kivételével - apad. a maros árhulláma hétfőn aradnál tetőzött. az árhullám eleje kedden délután elérte makót. az előrejelzés szerint magyar területen a tetőző vízállás az eddigi maximum körül várható. a maros és a tiszsa árhulláma szegeden néhány nap különbséggel találkozik. ezért itt kettős tetőzésre kell számítani. az előrejelzés szerint az első tetőzés május 24-ére várható, 835 centiméter körüli vízállással, a második árhullám pedig június elseje körül 850-880 centiméter vízállást okozhat.

a dunán kisebb árhullám érkezett magyar területre.

/folyt.köv./
20.35/e

- 57 -

NF 2015

bb. 93. /az országos vízügyi...folyt./e

kedden a tiszta-völgyi folyók mentén kereken 2 500 kilométer hosszban, a duna mentén 150 kilométer, összesen mintegy 2650 kilométer hosszú fővédvonalon védekeznek, vagy tartanak árvízvédelmi készütséget. e védvonalak mintegy 60 százalékán harmadfoku készütség van érvényben, a védekezés fő ereje továbbra is a tiszta magyarországi felső szakaszán és mellékfolyi mentén alakult ki. jelentős erőket kellett azonban hétfőtől a maros és az élőviz-csatorna gátjának erősítéséhez és védelméhez felvonultatni.

a védelemben összesen csaknem 20 000 ember vesz részt, a védekező erők mintegy 70 százalékát a tiszta felső szakaszán és mellékfolyóin, körülbelül 20 százalékát a maros mentén foglalkoztatják. kedden kereken 660 munkagép és 2 500 tehergépkocsi, egyéb géppark és felszerelés segítette a védelem munkáját.

a szamos mentén elöntött terület kiürítése befejeződött. keddig összesen 35 516 lakost szállítottak biztonságos helyre.

az elöntött területekről a víz levezetését is gyorsítják, olcsvaapátnál kedden délután már 200 méter szélességben folyik vissza a szamos kiöntött vize a tiszába. a működő szivattyutelepeken és a megnyitott zsilipeken kívül rövidesen további szivattyuberendezéseket helyeznek üzembe. /mti/

bb. 94. szovjet tudósok vidéki előadásai

vid/kz/fné/e la

1970. május 19.

a szovjet műszaki tudományos napok keretében kedden diósgyőrött, szegeden, székesfehérvárott, győrött, mosonmagyaróvárott és veszprémben tartottak előadásokat a felszabadulás 25. évfordulója és a Lenin centenárium alkalmából rendezett tudományos eseményre hazánkba érkezett szovjet tudósok.

szegeden az akadémiai bizottság székházának disztermében f.i. andon, a matematika és fizikai tudományok kandidátusa, az ukrán szszk tudományos akadémia kibernetikai intézete tervező irodájának csoportvezetője tartott előadást az automatizált irányító rendszerekhez szükséges matematikai információk kidolgozásának néhány kérdéséről. az előadáson résztvevő magyar és szovjet szakemberek megtekintették a szegedi józsef attila tudományegyetem kibernetikai laboratóriumának szovjet gyártmányu elektronikus számítógépét.
/folyt.köv./
20.37/e

-- 58 --

Mf 2/10

bb. 94. /szovjet tudósok...folyt./e

székesfehérvárott e.t. rinkusz, a műszaki tudományok kandidátusa, az össz-szövetségi hőtechnikai kutató intézet csoportvezetője a blokkszerű hőtechnikai létesítmények automatizált védelmével foglalkozott előadásában.

győrött a hazai textilipar egyik fontos központjában, v.d. golovnya, a műszaki tudományok kandidátusa, az ukrán szszk textilipari kutató intézetének igazgatója és f.m. rozanov, a műszaki tudományok doktora, a moszkvai könnyűipari technológiai egyetem tanszékvezető tanára a különféle szovjet gyártmányu textilipari géptípusokról, illetve a szovjetunióban gyártott új szövőgépek üzemeltetésének tapasztalatairól tájékoztatta az előadásán megjelent nagyszámu szakembert.

mosonmagyaróvárott az agrártudományi főiskolán került sor a szovjet tudósok előadására. a szovjet mezőgazdasági gépipar fejlődéséről j.n. lipov, a műszaki tudományok kandidátusa, az össz-szövetségi mezőgazdasági gépipari kutató intézet vezetője, a szovjet traktorok konstrukciónak fejlesztési irányáról pedig g.g. kolobov, az autó- és traktoripari kutató intézet laboratóriumának vezetője számolt be.

a veszprémi nehézvegyipari kutató intézetben a szovjet vegyipar automatizálásáról tájékoztatta az iparág hazai szakértőit j.m. luzskov, az össz-szövetségi vegyipari minisztérium osztályvezetője, l.v. szaulova, az ukrán szszk tudományos akadémiaja automatizálási intézetének vezető mérnöke pedig új vegyipari műszerekről és az új automatikus szabályozó rendszerekről adott tájékoztatást. /mti/

bb. 95. kedden hazaérkezett helsinkiből

k tf/gg/e la

1970. május 19.

a hazafias népfrent küldöttsége, amely barati józsefnek, a hazafias népfrent országos tanácsa titkárának vezetésével finnországban járt. a delegáció részt vett a finn nép demokratikus uniójának /skdl/ kongresszusán. /mti/

20.47/e

- 59 -

Mf 2/10

bb. 96. közlekedési filmlap kecskeméten

vid/e kz La

1970. május 19.

negyven különböző témájú ankét, előadás, bemutató és más rendezvény szerepel a mtesz bács-kiskun megyei bizottságának májusi programjában. a gazdag tudományos program egyik legérdekesebb eseményeként kedden közlekedési filmlapot rendeztek kecskeméten, az árpád moziban. az egésznapos anketon a közlekedéstudományi egyesület tagjai, a kecskeméti vasúti, autoközlekedési és közúti szakemberek, valamint a közlekedésrendészet képviselői beszéltek meg a modern földi közlekedés problémáit. a szakembereknek 14 magyar és francia közlekedési filmet mutattak be. /mti/

öbb. 97. házikert-barátok tapasztalatcseréje pomázon

vid/gö/e La

1970. május 19.

a hazafias népfrent országos tanácsának mezőgazdasági bizottsága a pomázon működő házikert-barát klubban kedden tapasztalatcserét rendezett, amelyen az ország különböző tájain tevékenykedő házikert-szövetkezetek, társulások küldöttei vettek részt. a tanácskozáson beszámoltak a mozgalom helyzetéről, hiányosságairól, feladatairól. megállapították, hogy az otthonuk táján kertészkedők száma megközelíti az egymilliót, s a táboruk a következő években lezajló nagyszabású parcellázásokkal jelentősen növekszik majd.

a házikert-klubok tevékenysége igen hasznos, rendszeresen tartanak szakmai ismeretterjesztő előadásokat, segítik tagjaikat a facsemeték, oltványok, növényvédőszeresek beszerzésénél. a rohamosan terebélyesedő mozgalom azonban már kinőtt jelenlegi formájából, s mint csaknem valamennyi felszólaló igényelte, országos hatáskörű bizottságra volna szükség, amely intézné ügyeiket, segítené tevékenységüket. a résztvevők elhatározták, hogy írásba foglalják a mozgalom továbbfejlesztésére tett javaslataikat és azt az országgyűlés elé terjesztik. /mti/

20.55/e

- 60 -

MF 2110

bb. 98. a kisz segítsége az árvizkárosultaknak

gg/e La

1970. május 19.

a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága helyesli a fiatalok, a kisz és az uttörő szervezetek kezdeményezését, segítőkészségét, amely az árviz sújtotta területek lakossága iránt megnyitvánul. a központi bizottság az árvizsújtotta területekről kitélepített lakosság gyors megsegítésére kedden egymillió forint értékű takarót, lepedőt, gyermekfenékneműt és tisztálkodó eszközöket indított utnak szabolcs-szatmár megyébe. együttérzéséről biztosítja az árviz sújtotta és még veszélyeztetett területek dolgozóit, fiataljait, akik éjt nappallá téve dolgoznak a gátakon, hogy az újabb katasztrófáknak utját állják. a kisz központi bizottsága felhívja a fiatalokat, továbbra is álljanak helyt, legyenek az árviz elleni küzdelmet irányító szervek segítségére.

a kisz tagjai készek arra, hogy a közvetlen veszély elhárítása után aktívan kivegyék részüket a helyreállítási munkálatokból, az árviz okozta károk mielőbbi felszámolásából. /mti/

bb. 100. több mint kétszereséért kelt el a 22. képaukción anyaga

t kf/gg/e La

1970. május 19.

a bizományi áruház vállalat kétnapos képaukciónja kedden este fejeződött be a mom csörsz utcai művelődési házában. az árverés második félideje még jobban sikerült, mint az első, a felajánlott festményekért 1,2 millió forintot adtak a licitálók. így a megmaradt képek ellenére az árverésen több mint kétszeres áron kelt el a 22. képaukción anyaga.

a keddi árverésen rendkívüli jó árat értek el a ripplónai józsef művei. a kerti jelenetért például 12 000 forint helyett 52 000 forintot adtak. az árverés meglepetése: az előző nap megmaradt ismeretlen holland festő 50 000 forintra tartott képét a közönség kérésére ismét kikiáltották és 56 000 forintért el is adták. /mti/

21.05/e

- 61 -

MF 2115

bb. 99. ujjabb négyezer állatot mentettek ki az árvizből

vid/e la

1970. május 19.

kedden panyolán megfeszített munkával kétezer sertést, 1 500 birkát, félezer szarvasmarhát és ezen felül nagymeny-nyiségű szárnyas aprójószágot mentettek ki az árvizben roskadozó állattenyésztési telepekről. az állatokat panyola dom-bos területeire szállították, ahol a lakosság vállalta gondozásukat mindaddig, amíg lehetőség nyílik arra, hogy vissza-szállítsák régi helyükre. kedden délután a malompiari és ta-karmányfeldolgozó vállalat több motoros ponton abrak- és szá-lastakarmányt küldött panyolára az összegyűjtött állatok ta-karmányozására.

/mti/

bb. 101. az árvizsújtotta területek lakossága zavartalanul hozzájuthat takarékbetétjéhez

tm/e la

1970. május 19.

az otp fehérgyarmati fiókja, több postahivatal és taka-rékszövetkezet működése szünetel az árvizsújtotta területe-ken. ezért intézkedés történt, hogy a lakosság érintett ré-sze zavartalanul hozzájusson takarékbetétjéhez. a szabolcs megye kiürített területein váltott otp, postai és takaré-k-szövetkezeti betétkönyvekre a megye egyéb helyiségeiben mű-ködő otp- fiókok 10 000 forint összeghatárig kifizetést tel-jesíthetnek. a megyében működő postahivatalok is felhatal-mazást kaptak, hogy az árvizsújtotta területek postahivata-lai, takarékpénztári fiókjai, illetve takarékszövetkezetei által kiállított betétkönyvekre 5 000 forintos összeghatár-ig visszafizetést eszközöljenek. az árviz miatt nem működő takarékszövetkezetek által kiállított betétkönyveket a me-gye területén működő egyéb takarékszövetkezeteknél is el-fogadják és azokból tízezer forintig terjedő kifizetést tel-jesítenek. /mti/

21.08/e

- 62 -

NA 2/20

VÉGE

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 8-7. Telefon: 189-690, 289-890

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. május 20.

bb 1. miniszteri utasítás a szakosított tantervű osztályok szervezéséről és működéséről

i vt/lk/ny zs hgy

1970. május 20.

a művelődésügyi miniszter utasításban szabályozta az álta-lános iskolák és a gimnáziumok szakosított tantervű osztályai-nak egységes szervezését és működését. az utasítás szerint a ta-nulók egyes tantárgyak iránti fokozottabb érdeklődésének kielé-gítésére, képességeik kibontakoztatására - az említett iskola-típusokban - a következő szakosított tantervű osztályok szervez-hetők: az általános iskolákban ének-zene az 1. évfolyamtól; orosz, angol, francia, német, olasz, spanyol nyelvekből a 111. évfolyam-tól; orosz nyelvből az v., matematikából a vii., testnevelésből az 1. évfolyamtól. a gimnáziumok i-iv. osztályaiban orosz, angol, francia, német, olasz, spanyol és nemzetiségi nyelvből, továbbá fizika, kémia, biológia, matematika „1,, matematika „ 11,, ének-zene, rajz, valamint testnevelés. a gimnáziumi matematika „1,, osztályok a „1,, osztályok tantervi anyagán felül magasabb szín-tű és speciális matematikai ismereteket is nyújtanak.

a miniszteri utasítás kimondja: 1970. szeptember 1-től a felsorolt tantárgyakból szakosított tantervű osztály csak egy szaktárgyra szervezhető, illetve indítható, akkor is, ha a sza-kosított tantervű osztály megnyitására szóló engedély két szak-tárgyra / például matematika-fizika; biológia-kémia/ vonatkozott. egy tanulócsoporthon belül azonban megosztással két önálló szako-sított tantervű csoportot lehet szervezni / matematika és fizika, fizika és kémia, kémia és biológia megosztásban. /

/folyt köv/

-1-

NA